

Biuletyn

informacyjny

5/2019



**Na zmianach
w PROW
skorzystają rolnicy**

**Trwa nabór wniosków
o dopłaty z tytułu
zużytego materiału
siewnego**



**15 lat polskiego
rolnictwa
w Unii Europejskiej**

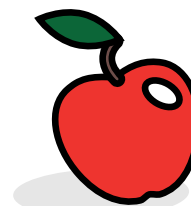
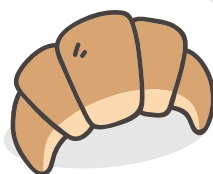
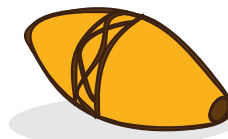
**Spółki KOWR
o szczególnym
znaczeniu**





Konsumencie! Czy wiesz, że oznaczenia na opakowaniach produktów spożywczych, to dla Ciebie cenna informacja?

truskawka
kaszubska



rogal
świętomarciński jabłko grójeckie

Tymi znakami wyróżnione zostały unikalne produkty, które swoją wyjątkowość zawdzięczają miejscu pochodzenia i wieloletniej tradycji wyrobu.



Znak PDŹ
to niezmienność smaku
i stabilna jakość.



W numerze:

MRiRW



Laureaci Medali 100-lecia Odzyskania Niepodległości	4
Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi	5
Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi utworzona została państwowa instytucja kultury pod nazwą Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi	
Święto polskiej żywności na Służewcu	6
Ziemniaki z flagą	8
Patriotyzm konsumencki w budowaniu silnej Polski	8
Jesteśmy na czele produkcji i w ogonie konsumpcji owoców	9
Wartość owocowych kontraktów	11
Wójt Roku 2018	12
Polski rolnik zwycięzcą konkursu ANRD	13
Odpuść na wsi ze smakiem	14
Na zmianach w PROW skorzystają rolnicy	16
15 lat polskiego rolnictwa w Unii Europejskiej	20
Rada UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	22
Rozmowy polsko-amerykańskie	24
Wizyta ambasadora Singapuru	24
Spotkanie trójstronne	25
W Brukseli o cyfryzacji w rolnictwie	26
Posiedzenie ministrów rolnictwa UE w ramach Rady AGRIFISH	27

ARiMR



Wyższa premia dla młodych rolników	28
Do ARiMR po unijną dotację na prywatny las	29
Trwa nabór wniosków o dopłaty z tytułu zużytego materiału siewnego	31
Pomoc z PROW teraz także dla rolników poszkodowanych przez ASF	32
Informacje z ARiMR ułatwią rolnikom sporządzenie planów nawożenia azotem	33
Porozumienie ARiMR i PIORiN	34
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podpisała z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa porozumienie o wymianie danych i informacji	

KOWR



Spółki KOWR o szczególnym znaczeniu	35
-------------------------------------	----

KRUS



Nie daj się wkręcić Stop wypadkom z udziałem maszyn!	38
---	----



Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi



25 lat

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Zdaniem ministra



Jan Krzysztof Ardanowski, minister rolnictwa i rozwoju wsi

Szanowni Państwo!

Pogoda znów daje znać o sobie. Po raz kolejny grozi nam susza. Przyroda jest bezlitosna – nie toleruje błędów i zaniedbań ani szkodliwych działań.

Większości z nas wydaje się, że Polska ma duże zasoby wody w postaci jezior i rzek. Jest jednak odwrotnie. Nasze zasoby są niewiele większe od zasobów, jakimi dysponuje kraj, który wydaje się być kojarzony z krajem pustynnym, Egiptem. To nie pomyłka. Zasoby wodne to nie tylko wody powierzchniowe, ale także i wody gruntowe.

Lata bezmyślnej eksploatacji, najpierw w okresie powojennym, gdzie melioracje rozumiano przede wszystkim, jako odwadnianie, a nie regulację stosunków wodnych, a następnie niszczenie małych oczek wodnych, aby było łatwiej pracować maszynami na polu. Nie bez wpływu na obecną sytuację pozostała wycinka śródpolnych nasadzeń drzew, co przyczyniło się nie tylko do zwiększonej erozji gleb, ale także do wyraźnego obniżenia poziomu wód gruntowych. Jeżeli do tego wszystkiego dołączymy widoczne już gołym okiem zmiany klimatu oraz bardzo niski poziom opadów, przy małej ilości zbiorników retencyjnych, to mamy pełny obraz sytuacji obecnej.

W ubiegłym roku ogromna ilość gospodarstw rolnych poniosła straty w wyniku suszy. Udzieliliśmy największej pomocy suszowej w naszej historii – ponad 2,2 mld złotych. Mam nadzieję, że jednak pogoda okaże się łaskawsza i nie będzie aż tak ekstremalnych zjawisk pogodowych w tym roku. Jednak dotychczasowa ilość opadów jest niewystarczająca. Przed nami sezon letni i istnieje realne ryzyko, że dodatkowo brak opadów może się połączyć z utrzymaniem się wysokich temperatur, a to grozić nam będzie suszą hydrologiczną i suszą rolniczą. Taka sytuacja potęguje skutki suszy, gdyż przy wystąpieniu wysokich temperatur następuje jeszcze silniejsze parowanie gleby i dalszy spadek poziomu wód gruntowych.

Zmiany nie nastąpią szybko, działania jednak musimy podjąć jak najszybciej. Dlatego też wystąpiłem do Komisji Europejskiej o zgodę na przesunięcie miliarda złotych, jeszcze w ramach obecnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, na działania związane z małą retencją wodną na obszarach wiejskich i z systemami nawodnień.

Mała retencja służy zatrzymaniu wody opadowej. Niezbędne są lokalne zbiorniki, gromadzące wodę w czasie opadów, systemy spowalniające odpływ

wody powierzchniowej, czy też podpiętrżające poziom wody. Inne rozwiązania dedykowane są na terenach równinnych, a inne na terenach górskich. Dziesięcioletnich zaniedbań nie nadrobimy z roku na rok, ale musimy uczynić jak najszybciej wszystko, co jest obecnie możliwe, aby jak najwięcej wody zatrzymać. Trwają intensywne prace nad ustaleniami szczegółów. Komisja Europejska udzieliła już zgodę na przesunięcie środków i jestem przekonany, że program małej retencji wodnej na obszarach wiejskich ruszy jeszcze w tym roku.

Niezależnie od tego, gdyby jednak susza znów mocno doświadczyła rolników, będzie udzielona niezbędna pomoc i żaden rolnik nie zostanie bez niej. Musimy mieć jednak świadomość, że ta pomoc, choćby i największa w historii, nie zrekompenzuje w stu procentach strat. Nigdzie nie ma takiego systemu, to nierealne.

Systematycznie doskonalony jest również system monitoringu suszy, aby był on jak najbardziej sprawiedliwy i skuteczny. Pomoc suszowa jest pomocą publiczną i aby uruchomić środki publiczne musimy mieć pewność, że określony poziom strat rzeczywiście miał miejsce.

Musimy także dołożyć wszelkich starań, aby produkcja roślinna odbywała się zgodnie z najlepszą wiedzą, aby odpowiednie rośliny były uprawiane na odpowiednich dla nich glebach.

Nie mamy bezpośredniego wpływu na wystąpienie niekorzystnych zjawisk pogodowych, ale mamy wpływ na zastosowanie odpowiednich rozwiązań, które przynajmniej ograniczą w znacznym stopniu poziom ewentualnych strat. Jak zwykle się mówi – rolnictwo to warsztat pracy pod chmurką. Z tego powodu występują określone zagrożenia. Jeżeli wszyscy nic nie będziemy robić, to klęski związane z brakiem wody będą powtarzać się co roku.

Szanowni Państwo!

Minęło 15 lat naszej obecności w Unii Europejskiej. To dobra okazja, aby podziękować polskim rolnikom, którzy ciężko pracowali i pracują na nasz sukces w Zjednoczonej Europie. W totalitarnym bloku komunistycznym nie mieliśmy takich szans rozwojowych. Dzięki zaradności rolników te szanse, które się pojawiły wraz z naszym wejściem do Unii Europejskiej zostały dobrze wykorzystane, choć cały czas występują różnice we wsparciu rolników z „nowej” i „starej” UE. Nie zostały oczywiście rozwiązane wszystkie problemy polskiego rolnictwa i nie mogły przecież być rozwiązane. Dlatego w dalszym ciągu potrzebna jest narodowa polityka rolna i wiejska, będąca przejawem naszej odpowiedzialności

za polskie rolnictwo i obszary wiejskie, jednak szans, jakie dało członkostwo we wspólnocie wolnych krajów europejskich, nie zmarnowaliśmy. A ci z polityków europejskich, którzy chcieli, by Polska siedziała cicho i potulnie wobec „starszych i ważniejszych” członków UE, a nas traktowali jako rynek zbytu, nie docenili zaradności, pracowitości i radzenia sobie nawet w trudnych warunkach przez Polaków. Mamy wielką szansę być jednym z najważniejszych, współdecydujących krajów Wspólnoty. Wiele zależy od tego, czy do Parlamentu Europejskiego wybierzemy ludzi mądrych, odważnych, ale także rozumiejących naszą polską rację stanu. Polacy są Europejczykami nie z woli i przyzwolenia innych narodów, ale od ponad tysiąca lat jesteśmy w centrum Europy i jej chrześcijańskich dziejów.

Pamiętajmy też, że przed nami trudna batalia o unijny budżet, o jego podział, o kierunki rozwoju na kolejną perspektywę finansową po roku 2020. To są wyzwania cywilizacyjne i dlatego do tych zagadnień podchodzimy bardzo poważnie, angażując w nie wszystkich członków rządu z premierem Mateuszem Morawieckim na czele. To pokazuje, że sprawy rolnictwa są dla rządu priorytetowe. Nasze stanowisko od początku jasno wyraża opinię, że nowy budżet na realizację Wspólnej Polityki Rolnej nie może być mniejszy od dotychczasowego, tym bardziej, że dochodzą nowe wyzwania, nowe obowiązki. One nie będą mogły być zrealizowane bez odpowiednio wysokiego budżetu. Coraz więcej państw zdaje sobie z tego sprawę. Podnosimy to przy każdej okazji spotkań dwu i wielostronnych. Europejskie rolnictwo musi stawić czoła zmieniającej się sytuacji na światowych rynkach rolnych, z rosnącą produkcją rolną w Rosji, na Ukrainie, czy w Chinach. Są to wyzwania, które w najbliższych latach będą coraz intensywniejsze. Dlatego też stale zwracam uwagę, że ze względu na skalę produkcji, chociażby tylko w tych krajach, nie ma mowy abyśmy byli w stanie konkurować na rynkach pod względem wielkości produkcji rolnej. Mamy natomiast szansę podjąć skutecznie rywalizację pod względem jakości i dostosowania produkcji do gustów konsumentów. Większość naszego eksportu trafia na rynek europejski. Tutaj konsument jest nie tylko zasobniejszy, ale także bardziej świadomy i coraz chętniej poszukuje żywności jak najmniej przetworzonej, żywności naturalnej, żywności ekologicznej, która jednocześnie jest żywnością najwyższej jakości. Taką żywność umiemy i możemy produkować i to jest nasza szansa, szansa naszego rolnictwa na coraz bardziej konkurencyjnych rynkach rolnych.



Laureaci Medali 100-lecia Odzyskania Niepodległości

17 kwietnia br. odbyła się w MRiRW uroczystość wręczenia Medali 100-lecia Odzyskania Niepodległości osobom szczególnie zasłużonym, związanym z odzyskaniem Niepodległości i zaangażowanym na rzecz przemian demokratycznych w Polsce.

– Decyzją Sejmu RP obchody 100-lecia odzyskania niepodległości będą trwały do 2022 r., gdyż ostateczne ustalenie polskich granic po 123 latach niewoli nastąpiło w roku 1922 – przypomniał minister Jan Krzysztof Ardanowski. – Dla mnie szczególne znaczenie ma, aby w tym czasie podkreślać rolę, jaką polska wieś, dla odzyskania niepodległości i dla utrwalania tej niepodległości, odegrała – dodał szef resortu rolnictwa.

Minister podkreślił udział mieszkańców wsi w walkach o odzyskanie niepodległości, a zwłaszcza w czasie śmiertelnego zagrożenia podczas najazdu bolszewików. – Gdyby nie włączenie się polskich chłopów do walki, co wynikało zarówno z wezwania Witosa, jak i z potrzeby serca, pokonanie bolszewików nie byłoby możliwe – podkreślił minister i przypomniał również o wkładzie polskiej wsi w odbudowę gospodarczą w okresie międzywojennym.

Dzięki mieszkańcom terenów wiejskich mogły działać oddziały partyzanckie. Wielu żołnierzy w formacjach żołnierzy wyklętych wywodziło się ze wsi. Minister przypomniał również postawę mieszkańców polskiej wsi, którzy sprzeciwiali się przymusowej kolektywizacji, ponosząc za to wiele ofiar. Zwracając uwagę na ogromne wyrzeczenia chłopów w okresie powojennym,

minister podkreślił znaczenie przypomnienia tych wydarzeń i przywrócenia do powszechnej świadomości roli mieszkańców polskiej wsi w minionym 100-leciu. – Służyć temu będzie m.in. powołany Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi – powiedział minister Jan Krzysztof Ardanowski.



Medale 100-lecia Odzyskania Niepodległości odebrało z rąk ministra Jana Krzysztofa Ardanowskiego 21 osób

Podczas uroczystości Medale 100-lecia Odzyskania Niepodległości odebrało 21 osób. W ich imieniu podziękował były minister rolnictwa Gabriel Janowski, odbierający medal w imieniu swojego przyjaciela, który nie mógł osobiście uczestniczyć w wydarzeniu.

– Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z zagrożenia. Na świecie rozwija się bardzo intensywnie rolnictwo i gospodarka żywnościowa. Ta produkcja zaleje rynek. My musimy przestawić się z rolnictwa prze-

mysłowego na rolnictwo naturalne, na żywność naturalną – zwrócił uwagę Gabriel Janowski, dziękując jednocześnie za wyróżnienia.

Medale 100-lecia Odzyskania Niepodległości na wniosek ministra Jana Krzysztofa Ardanowskiego otrzymali: Janusz Byliński, Roman Chmielewski, Iwona Gilewicz, Michał Gilewicz, Antoni Grzebisz, Gabriel Janowski, Andrzej Władysław Kaczorowski, Marian Kmiecik, Wacław Tadeusz Krajewski, Ryszard Stanisław Majewski, Jani-

na Piekarczyk, Stanisław Sadkowski, ksiądz prałat Czesław Sadłowski, Marian Święcki, Edward Zaremba, Jan Ziętański, Władysław Żabiński, Jan Antoń, Zenon Borkowski, Józef Broniszewski.

Ponadto Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości został przyznany pośmiertnie śp. Urbanowi Matuszewskiemu.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW



Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi

Zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi utworzona została państwowa instytucja kultury pod nazwą Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi

– Z inicjatywy ministra rolnictwa Jana Krzysztofa Ardanowskiego, we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, podjęliśmy decyzję o powołaniu Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi – poinformowała podczas konferencji prasowej wicepremier Beata Szydło.

– Ten instytut nawiązuje do tradycji Państwowego Instytutu Kultury Wsi, powołanego przez prezydenta Ignacego Mościckiego w 1936 r.

– podkreślił minister Ardanowski i dodał, że działalność Instytutu będzie dotyczyła wszystkiego, co wieś wniosła do dziedzictwa Polski. Zarówno kultury duchowej, przejawiającej się w różnego rodzaju sztuce ludowej, folklorze, poezji, również rękodziele ludowym, a także kultury materialnej, która wniosła ogromny wkład w rozwój Polski.

– *Kultura ludowa jest szeroko objęta mecenatem państwa. Brakowało jednak instytucji zajmującej się konkretnie tą dziedziną twórczości kulturalnej* – powiedział, uczestniczący w konferencji, wiceminister kultury Jarosław Selin.

– *Na dziedzictwo kultury wsi składa się również dwór, ziemiaństwo, ogromna działalność Kościoła, który motywował, umacniał poczucie narodowości wśród chłopów. Więc*

te wszystkie aspekty i zapewne szereg innych będą tymi tematami, którymi będzie się zajmował Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi – wyliczał minister Ardanowski.

Pomysłodawca utworzenia Instytutu zwrócił uwagę, że instytucja ta ma zająć się nie tylko badaniami historycznymi, ale także rozpoznaniem, ewidencjonowaniem, digitalizacją oraz upowszechnianiem współczesnego dorobku kultury mieszkańców obszarów wiejskich

– powiedział minister i dodał, że proces włączania do Instytutu będzie ewolucyjny, gwarantujący pracownikom dotychczasowe przywileje, stan zatrudnienia. – *Włączając CBR w prace Instytutu będziemy mogli wykorzystać jej zasoby i doświadczenie pracowników* – podkreślił szef resortu rolnictwa.

Instytut będzie współpracował z muzeami, jednostkami samorządu terytorialnego, podmiotami tworzącymi system szkolnictwa wyższego i nauki, szkołami rolniczymi, prowadzonymi i nadzorowanymi przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi, a także z innymi organizacjami, instytucjami oraz jednostkami, których zakres działania obejmuje problematykę obszarów wiejskich. Będzie również inicjował, prowadził oraz wspierał projekty naukowo-badawcze i edukacyjne. Prowadził akcje społeczne, które dotyczą kultury mieszkańców obszarów wiejskich.

Nadzór nad Instytutem Kultury i Dziedzictwa Wsi sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa. Jednym z głównych celów działań, podejmowanych przez tę instytucję, będzie kształtowanie postaw patriotycznych wśród mieszkańców obszarów wiejskich.



Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi powołany został z inicjatywy ministra rolnictwa Jana Krzysztofa Ardanowskiego, we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego – poinformowała podczas konferencji prasowej wicepremier Beata Szydło

zarówno w kraju, jak i zagranicą.

Instytut będzie ściśle powiązany z Centralną Biblioteką Rolniczą (CBR). Minister Ardanowski podkreślił, że CBR to placówka o dużych osiągnięciach i nie zostanie w żaden sposób uszczuplona w swoich działaniach.

– *Włączenie jej w skład Instytutu w pewnym sensie ją nobilituje, ponieważ jej zasoby będą wykorzystane do szerszego obszaru dzia-*

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcia: archiwum MRiRW

Święto polskiej żywności na

Tłumy Warszawiaków i gości z różnych regionów kraju, a także z zagranicy, zachwycali się 11 maja polskimi smakami podczas pikniku „Poznaj Dobrą Żywność”. Piknik pod hasłem „Polska Smakuje” został zorganizowany w Warszawie, na terenie Toru Wścigów Konnych Służewiec, które w tym roku obchodzą 80-lecie powstania.

– Polacy nie chcą już żywności anonimowej, tylko takiej, która pochodzi od znanego rolnika, wiąże się ze smakami rodzinnej kuchni. Żywności, która jest w jak najmniejszym stopniu przetworzona i ekologiczna – powiedział minister Jan Krzysztof Ardanowski, otwierając Piknik.

Ponad 100 wystawców prezentowało produkty, oznaczone znakiem „Poznaj Dobrą Żywność”, a także regionalne, lokalne, tradycyjne i ekologiczne.



Piknik otworzył minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski

Na służewieckim torze przygotowano także wiele innych atrakcji. Swoje stoiska przygotowały organizacje, stowarzyszenia i instytucje branżowe, naukowe oraz muzea rolnicze w Szreniawie i w Ciechanowcu. Można było poznać zarówno nowoczesne, jak i tradycyjne sposoby produkcji. Obejrzeć zabytkowe maszyny rolnicze i narzędzia do produkcji.

Bogatą, wakacyjną ofertę przedstawiały gospodarstwa agroturystyczne. Było także mini zoo zwierząt gospodarskich, wiele atrakcji i konkursów dla dzieci. Podczas Pikniku rozstrzygnięty został drugi, mazowiecki etap Konkursu Kulinarного „Bitwa Regionów”, organizowanego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dla Kół Gospodyń Wiejskich. Wygrało Koło Gospodyń Wiejskich w Łuzkach.

Specjalnym wydarzeniem pikniku, który wpisał się obchody 80-lecia powstania w Warszawie Torów Wścigów Konnych Służewiec, była gonitwa o puchar Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wygrał ją ogier Palazzo ze Stadniny Koni Janów Podlaski. Dekoracji zwycięskiego konia dokonał minister Jan Krzysztof Ardanowski.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa przygotował liczne

atrakcje dla najmłodszych, m.in. kino plenerowe, tatuaże z grafiką owoców, warzyw i logotypem „Polska smakuje”. Dla uczestników przygotowano degustacje soków, wyciskanych z polskich owoców i warzyw, a także można było wykonać pamiątkowe zdjęcie w fotobudce.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało także, we współpracy z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – Oddział w Krakowie, Polską Federacją Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” oraz Polską Organizacją Turystyczną, strefę „Odpoczywaj na wsi”. Można tam było zapoznać się z szeroką ofertą gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych oraz konsorcjów „Turystyki wiejskiej” i „Polskich Szlaków Kulinarynych”. Udzielane były informacje, dotyczące kategoryzacji Wiejskiej Bazy Noclegowej. Goście Pikniku mogli wziąć udział w konkursie z nagrodami: „Quiz wiedzy – tradycyjna kuchnia polska”. W strefie „Odpoczywaj na wsi” uczestniczono w konkursach, zabawach oraz warsztatach edukacyjnych i rękodzielniczych.

Atrakcji nie zabrakło również w strefie organizacji branżowych.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych, „Polska Ekologia”, Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy Rzeczypospolitej Polskiej, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego oraz Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI – zaprezentowały projekt „Polska Smakuje w Regionach”. Jest to promocja polskich produktów rolno-spożywczych oraz systemów jakości.

Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego zorganizowała prezentację produktów, wyróżnionych znakiem „Jakość Tradycja”. Swoje produkty promowali członkowie Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego. Smaczne pieczywo, pachnące wędliny, pyszne sery, aromatyczne miody można było degustować i kupić na stoiskach producentów.



Na służewieckim torze przygotowano dla odwiedzających degustacje



Służewcu

Krajowa Rada Izb Rolniczych, w ramach Funduszu Promocji Owoców i Warzyw, przygotowała degustację potraw owocowo-warzywnych w formie „Pikniku Owocowo-Warzywnego”. Na stoisku prowadzona była degustacja potraw owocowo-warzywnych, połączona z animacjami oraz konkursami dla najmłodszych na temat zalet spożywania owoców i warzyw.

ści ekologicznej. Dostępne były polskie certyfikowane produkty ekologiczne, m.in. sery, soki, wędliny, owoce, przetwory zbożowe i cukiernicze. Oprócz degustacji i zakupów zwiedzający mieli możliwość bezpośredniego poznania producenta oraz uzyskania informacji na temat każdego z produktów od ich wytwórcy.

Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego przeprowadził degustację mięsa wołowego. Kucharze przygotowywali m.in. miniburgery z polskiej wołowiny, a uczestnicy Pikniku mogli dowiedzieć się ciekawych informacji, dotyczących hodowli bydła mięsnego w Polsce.

Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków udzie-



Piknik odbywał się pod hasłem „Polska smakuje”. Wzięło w nim udział ponad 100 wystawców produktów tradycyjnych, ekologicznych i lokalnych oraz z oznaczeniem PDŻ

Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza przygotowała pokazy kulinarne oraz degustacje potraw na bazie mięsa drobiowego. Na stoisku dostępne były informacje na temat bezpieczeństwa i jakości polskiego drobiu, a na dzieci czekały konkursy z nagrodami.

Polska Izba Mleka, wspólnie z kotem Mleczystawem – maskotką programu, realizowanego przez Polską Izbę Mleka pod nazwą „Mamy kota na punkcie mleka” – promowała spożycie mleka i produktów mleczarskich oraz zdrowe nawyki żywieniowe. Przygotowano liczne konkursy, mleczne zawody oraz zabawy ruchowe przeznaczone dla całych rodzin.

Polska Izba Żywności Ekologicznej oraz Stowarzyszenie „Polska Ekologia” przygotowała strefę, poświęconą żywno-

łało informacji o programie „Promocja Certyfikacji innowacyjnych przetworów z owoców i warzyw” realizowanym przez Stowarzyszenie.

Narodowe Centrum Edukacji Żywnościowej zaprosiło na spotkanie z dietetykami. Dla osób odwiedzających i korzystających z porad dietetycznych przygotowano materiały edukacyjne dotyczące zdrowego żywienia.

Tegoroczny piknik „Poznaj Dobra Żywność” był prawdziwym, wspaniałym świętem polskiej żywności. Uczestniczyły w nim całe rodziny z dziećmi i każdy znalazł dla siebie coś smacznego i interesującego.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcia: archiwum MRiRW



Ziemniaki z flagą

25 kwietnia 2019 r. zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju

Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. poz. 754).

Proponowana zmiana jest odpowiedzią na wnioski producentów ziemniaków, którzy zwracali się do resortu rolnictwa z postulatami wprowadzenia skutecznych działań informacyjnych, mających na celu udostępnienie konsumentom informacji o pochodzeniu ziemniaków.

Wychodząc naprzeciw tym postulatom, wprowadzono obowiązek podawania informacji o pochodzeniu (państwo i flaga) dla krajowych podmiotów, pakujących ziemniaki w opakowania jednostkowe dla konsumentów oraz pozostawiono możliwość prezentacji tych informacji na wywieszce,



towarzyszącej bezpośrednio, ziemniakom sprowadzonym w opakowaniach z zagranicy (jeśli w ich oznakowaniu brak jest informacji o pochodzeniu).

Informacje te będą udostępniane konsumentom w obrocie detalicznym.

Wskazaniu państwa pochodzenia będzie towarzyszyć wizerunek flagi tego państwa. Informacja będzie

wymagana zarówno w przypadku ziemniaków pakowanych (z wyłączeniem tych, których opakowania oznakowano logo „Produkt polski”), jak i sprzedawanych „na wagę”.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Departament Promocji i Jakości Żywności

☎ 22 623 16 32

Zdjęcie: fotolia

Patriotyzm konsumencki

w budowaniu silnej Polski

Minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski uczestniczył 16 kwietnia br. w konferencji „Patriotyzm konsumencki w budowaniu silnej Polski”. – *Chcemy, aby polscy konsumenci byli świadomi przy dokonywaniu swoich wyborów. Ważne jest też to, aby wybierając asortyment swoich zakupów, kierowali się również dobrze rozumianym interesem Polski – podkreślił minister.*

Szef resortu rolnictwa zwrócił uwagę, że przy otwartym rynku, przy otwartym świecie, jeżeli my czegoś nie wyprodukujemy, to zrobią to inni, jeżeli takie będzie zapotrzebowanie konsumentów. – *Na otwartym rynku dostępne są produkty z całego świata. Niegdyś ekskluzywny, dziś powszechny jest lotniczy transport produktów. To konsument dokonuje wyboru – z naciskiem podkreślił minister.*

Zwrócił również uwagę, że chodzi o to, aby przekonać nabywców do racjonalnego podejścia przy doko-

nywaniu codziennych zakupów żywności. – *Mamy dobrą, wysokiej jakości żywność i to jest nasz atut – stwierdził szef resortu rolnictwa.*



Kupowanie rodzimych produktów to wspieranie własnego rolnictwa – przekonywał podczas konferencji prasowej minister Jan Krzysztof Ardanowski



Minister podkreślił, że właśnie do tego trzeba przekonać konsumentów w kraju i za granicą.

– Trzeba ich przekonać, uzbroić w wiedzę, dać im argumenty i w sposób racjonalny zachęcić do określonych zachowań handlowych na rynku, aby świadomie wiedzieli jak się zachować – dodał Jan Krzysztof Ardanowski. Trzeba wyjaśniać, że kupowanie rodzimych

produktów to wspieranie własnego rolnictwa, to budowanie jego siły. – To właśnie jest patriotyzm konsumencki, to świadome budowanie silnej Polski – podkreślił minister.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Jesteśmy na czele produkcji i w ogonie konsumpcji owoców

Jesteśmy jako kraj potentatem produkcji owoców, ale jemy aż o 40% mniej owoców niż konsumenci w Europie. Producenci skupiają się na produkowaniu, zapominając o konsumentach.

Konsumenci najzdrowszych owoców gotowi są szukać wśród jagód goji czy akai, jak gdyby ignorując fakt, że na świecie to my jesteśmy postrzegani, jako kraj znakomitej jakości superowców. Czas to zmienić.

■ Ma w tym pomóc promocja polskich owoców jagodowych

Kampanię „Czas na polskie superowce!” zrealizuje Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw. Wśród partnerów KZGPOiW są: Krajowe Stowarzyszenie Plantatorów Czarnych Porzeczek, Stowarzyszenie Plantatorów Truskawki, Stowarzyszenie Plantatorów Borówki Amerykańskiej, Stowarzyszenie Plantatorów MiniKiwi. Do akcji włączyło się także Krajowe Zrzeszenie Plantatorów Aronii „Aronia Polska” oraz Stowarzyszenie Plantatorów Jagody Kamczackiej. Partnerem merytorycznym jest Fundacja Promocji Polskiej Borówki.

– To bezprecedensowa współpraca. Grupy producentów i organizacje branżowe łączą siły, by skuteczniej budować nawyk codziennego spożywania owoców jagodowych. Robią to przed sezonem, który trwa w naszym kraju od maja do października. Bardzo dobrze, że plantatorzy współpracują by spotkać się z konsumentami i pokazać korzyści płynące z codziennej konsumpcji tych superowców – powiedział minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski po spotkaniu partnerów projektu.

■ Mamy modę na zdrowie, a nie jemy owoców

Jemy aż o 40% mniej owoców niż średnia eu-

ropejska. Konsumpcja owoców świeżych od lat spada we wszystkich grupach wiekowych i typach gospodarstw domowych. Według aktualnych danych GUS, przeciętne roczne spożycie owoców i ich przetworów wynosi 44 kg na osobę. Unijni rekordziści konsumują 200 kg, ponad 4 razy więcej niż Polacy. Europejczycy, co ciekawe, częściej sięgają po owoce niż warzywa. A to wszystko przy wszechobecnej modzie na zdrowie. Większość z nas uważa, że zachowanie dobrego zdrowia jest obok szczęśliwej rodziny najważniejszą wartością w codziennym życiu (60%). W dbałości o zdrowie blisko połowa wskazuje pierwszoplanową rolę zdrowego odżywiania i zwiększenie w diecie ilości warzyw i owoców.

– Naszym wspólnym zadaniem jest przekuć deklarację w czyn – zamienić ochotę na to, by zdrowo żyć w ra-



Kampania „Czas na polskie superowce!” to wspólny projekt organizacji branżowych i grup producentów owoców jagodowych. W spotkaniu partnerów projektu uczestniczył minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski

cyjonalne decyzje zakupowe. Marzeniem nas wszystkich jest większa świadomość korzyści z codziennego spożycia owoców o tak wyjątkowych walorach – mówił Witold Boguta, Prezes Krajowego Związku Grup Producentów Owoców i Warzyw.

Nie możemy twierdzić, że któryś z owoców jest lepszy, udowadniać wyższość na przykład borówki nad maliną, czy maliny nad truskawką, ponieważ jako społeczeństwo powinniśmy jeść jak najwięcej owoców i warzyw, jako grupy produktów – przekonywał.

■ Plantatorzy skupiają się na produkowaniu, zapominając o konsumentach

Orientacja produkcyjna dominuje, choć coraz częściej rozumiemy, że jest przyczyną kłopotów sektora owocowego. Społeczeństwo pragnie żyć i odżywiać się zdrowo, a producenci powinni pokazać, że ich owoce są częścią zdrowego stylu życia. Charakteryzują się bardzo wysoką zawartością związków, korzystnie wpływa-

borówki. Łączenie się producentów jest bardzo potrzebne. Pozwala odpowiadać na potrzeby rynku – dodała.

■ Dlaczego najzdrowszych owoców szukamy wśród jagód goi czy akai?

To kolejny z paradoksów, obok którego nie można przechodzić już obojętnie. Na świecie to my jesteśmy postrzegani, jako miejsce produkcji znakomitej jakości superowoców. Jesteśmy pierwszym na świecie producentem czarnej porzeczki i aronii. Trzecim na świecie producentem malin i agrestu. Drugim w Europie truskawek i borówki, którą eksportujemy do ponad 30 krajów na 4 kontynentach. A i tak mamy duży „owocowy” deficyt handlowy. W warzywach jest nadwyżka, ale w owocach ujemne saldo za rok 2018 wynosi 732 mln euro, czyli import owoców egzotycznych przewyższa nasz eksport aż o 3,138 mld zł. Czas to zmienić. To jest nasze wielkie wspólne zadanie. Bardzo trudne, ale wspólne – powtarzali, uczestniczący w spotkaniu, liderzy grup producentów i branżowych organizacji.



Celem kampanii jest promocja borówek, truskawek, malin, czarnej porzeczki, aronii, mini-kiwi i jagody kamczackiej

jących na organizm, nasze samopoczucie i urodę. Producenci owoców jagodowych łączą siły, by prezentować korzyści i kreować nawyk codziennej konsumpcji.

– To jak medycyna, która skupia się na chorobie, a nie na procesie zdrowienia. Zarządzający zdrowiem łączą oba te podejścia. My też, zarządzając produkcją, musimy kreować popyt. Trzeba promować zdrowy styl życia, prosty fakt, że właściwa dieta może zapewnić zdrowie. Od kilku lat tak promujemy borówkę, jako owoc do zadań specjalnych, owoc przyszłość, XXI wieku. Wiemy, jak to robić. Wiemy, że podobny potencjał drzemie we wszystkich owocach jagodowych. Dlatego łączymy siły – powiedziała Dominika Kozarzewska, członek zarządu Fundacji Promocji Polskiej Borówki.

Konsolidujemy się, jako producenci owoców jagodowych, by wykorzystać doświadczenia z udanej promocji

– Kampania promocyjna „Czas na polskie superowoce!” to jedyny tego rodzaju projekt w Europie oraz jeden z nielicznych na świecie, w którym organizacje branżowe oraz zrzeszeni w nich producenci przystępują wspólnie do promocji różnych gatunków owoców jagodowych. Platforma współpracy i zrozumienia wyzwani stojących przed naszą branżą w najbliższych latach. Czas pokazać konsumentom, jak różnorodne i zarazem wartościowe owoce są produkowane w naszym kraju. Czas na polskie superowoce! – powiedział Piotr Baryła, Prezes Krajowego Stowarzyszenia Plantatorów Czarnych Porzeczek.

■ Czas na polskie superowoce!

Kampania to wspólny projekt organizacji branżowych i grup producentów owoców jagodowych. Projekt pro-



muje współpracę i zaangażowanie plantatorów w kreowanie popytu. Celem jest promocja borówek, truskawek, malin, czarnej porzeczki, aronii, mini-kiwi, jagody kamczackiej – owoców wyjątkowo bogatych w składniki szczególnie korzystne dla naszego zdrowia i urody.

Opracowanie sfinansowano ze środków Funduszu Promocji Owoców

i Warzyw w ramach realizacji przez Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw kampanii „Czas na polskie superowoce!”

Witold Boguta

Prezes Zarządu Krajowego

Związku Grup Producentów Owoców i Warzyw

☎ 22 505 47 01

Zdjęcia: fotolia

Wartość owocowych kontraktów

Projekt umowy kontraktacyjnej został dostosowany do produktów sektora owoców: jabłko, porzeczka do mrożenia, porzeczka na koncentrat, aronia na koncentrat, wiśnia do mrożenia, wiśnia na koncentrat, truskawka do mrożenia, truskawka na koncentrat, malina do mrożenia, malina na koncentrat. Projekt ten, wraz z przedziałami cenowymi na sezon 2019, został opublikowany na stronie MRiRW (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/umowa-kontraktacji-w-sektorze-owocow-proponowane-przedzialy-cenowe-w-sezonie-2019-r>). Przedziały cenowe zostały zweryfikowane przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB.



W dyskusji nad wzmocnieniem pozycji producentów rolnych w łańcuchu dostaw żywności bardzo często podnoszone jest zagadnienie ceny, jako elementu istotnie wpływającego na kształt stosunków umownych. Rolnicy, jako najbliższe ogniwo łańcucha żywnościowego, mają ograniczony wpływ na poziom uzyskiwanych przez nich cen za wyprodukowane produkty rolne. Odnosi się to w szczególności do produktów świeżych, szybko psujących się, np. owoców miękkich. Siłą przetargową dysponują podmioty silnie ekonomicznie – przetwórstwo i handel.

Projekt umowy kontraktacyjnej na dostarczanie pro-

duktów rolnych wypracowano w 2018 r. w ramach powołanej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi grupy roboczej, w skład której weszli m.in. przedstawiciele organizacji zrzeszających producentów owoców oraz przedstawiciele branży przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Problematyka umów kontraktacyjnych wpisuje się w prace Zespołu ds. stabilizacji i wsparcia rynku owoców i warzyw, powołanego w ramach Porozumienia Rolniczego.

Departament Rynków Rolnych

☎ 22 623 18 45

Zdjęcia: fotolia



Proponowane przedziały cenowe na sezon 2019

Rodzaj owocu	Przedziały wartości cenowych w zł/kg
Jabłko	0,30 do 0,60
Porzeczka do mrożenia	1,50 do 3,00
Porzeczka na koncentrat	1,25 do 2,50
Aronia na koncentrat	1,00 do 2,00
Wiśnia do mrożenia	1,50 do 3,00
Wiśnia na koncentrat	1,00 do 2,00
Truskawka do mrożenia	3,00 do 6,00
Truskawka na koncentrat	2,00 do 4,00
Malina do mrożenia	4,00 do 8,00
Malina na koncentrat	3,50 do 7,00



Wójt Roku 2018

W kwietniu odbyła się uroczysta gala rozstrzygnięcia Ogólnopolskiego Konkursu Wójtów Roku. Do finału dotarło 10 wójtów, a tytuł Wójta Roku 2018 zdobył Ryszard Jędruch, wójt gminy Tryńcza w województwie podkarpackim.

Laureatom gratulował minister Jan Krzysztof Ardanowski, który podkreślił, że jest dumny z tego, że dziś, jako minister rolnictwa, może złożyć życzenia najlepszym wójtom.

– Konkurs ten to wybór pewnego wzoru do naśladowania. Tu, aby odnieść sukces, trzeba być człowiekiem darzonym szacunkiem i zaufaniem – podkreślił minister i zaznaczył, że wielkich zmian cywilizacyjnych nie da się na wsi przeprowadzić bez aktywności samorządów i zaangażowania ludzi tam mieszkających. – Dzisiejsi laureaci, takimi właśnie ludźmi są. Budowanie aktywności gospodarczej i wykorzystywanie szans, jakie dziś stwarzamy, nie jest i nie będzie możliwe bez partnera, jakim jest światły, mądry, aktywny i rozumiejący potrzeby członków swojego samorządu wójt – mówił szef resortu rolnictwa.

Laureat tegorocznej edycji konkursu Ryszard Jędruch powiedział, że dzisiejsze zwycięstwo to zwieńczenie jego 17-letniej pracy na rzecz gminy Tryńcza. Podziękował za oddane na niego głosy, a wyróżnienie zadedykował swoim

rodzicom, małżonce, a także współpracownikom i mieszkańcom gminy.

Podczas uroczystości minister Ardanowski podziękował także za czas, który Telewizja Polska poświęca na przedstawianie tematów związanych z wsią. – To wielkie

wanie i informowanie o tym, co na wsi się dzieje.

Ogólnopolski Konkurs Wójtów Roku organizowany jest przez Redakcję Audycji Rolnych Telewizji Polskiej. W tym roku odbyła się osiemnasta jego edycja. Kandydatury wójtów mogli zgłaszać mieszkańcy gmin, instytucje i organizacje. Głównym kryterium wyboru laureata były osiągnięcia wójtów na rzecz gminy. Sylwetki dziesięciu finalistów, wyłonionych przez Kapitułę konkursu, prezentowane były na antenie



Tytuł Wójta Roku 2018 zdobył Ryszard Jędruch, wójt gminy Tryńcza w woj. podkarpackim

dziedzictwo, które polska wieś wniosła do historii i kultury naszego narodu, nie może być zapomniane, tak jak musi być przedstawiane wszystko to, co obecnie na wsi się toczy, zarówno w obszarze kultury, jak również zmian społecznych i gospodarczych – podkreślił minister Ardanowski i szczególnie podziękował Redakcji Audycji Rolnych, która najwięcej pracy wkłada w eduko-

TVPI. Spośród nich zwycięzcę wybrali widzowie poprzez system SMS-ów.

Konkurs objął patronatem honorowym prezydent RP Andrzej Duda.

Biuro Prasowe

☎ 22 318 40 90

Zdjęcie: archiwum MRiRW



Polski rolnik zwycięzcą konkursu ANRD

Krzysztof Kowalski, rolnik ze wsi Winniki w województwie mazowieckim, został zwycięzcą konkursu Rural Inspiration Awards w kategorii „Środowisko i działania na rzecz klimatu”. Konkurs zorganizowała Europejska Sieć na Rzecz Obszarów Wiejskich (ANRD). Laureatowi list gratulacyjny, w imieniu ministra Jana Krzysztofa Ardanowskiego, wręczył podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki.

Nagrodzony projekt to „Rozwój gospodarstwa przy wykorzystaniu środków z Programu rolno-środowiskowo-klimatycznego”. Ceremonia wręczenia nagród miała miejsce podczas odbywającej się w Brukseli konferencji NetworX – Inspiring Rural Europe (11-12 kwietnia 2019 r.). Nagrodę polskiemu laureatowi wręczył unijny komisarz ds. rolnictwa Phil Hogan. Projekt do konkursu zgłosiła Jednostka Centralna KSOW Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie.

Celem konkursu *Rural Inspiration Awards* było wyróżnienie inicjatyw, finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w pięciu kategoriach, które pokazują, jak obszary wiejskie w Europie stają się bardziej konkurencyjne, jak zmieniają się w sposób zrównoważony i jak wyrównują różnice w rozwoju.

Projekt dotyczy holistycznego podejścia do zrównoważonego rolnictwa oraz wdrożenia w gospodarstwie wielu praktyk, przyjaznych ochronie środowiska i ochronie wód (bilansowanie składników nawozowych, wapnowanie i nawożenie nawozami naturalnymi i mine-

ralnymi oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych). Wśród nich należy wymienić: utrzymanie wielu oczek wodnych, stref buforowych, uprawę poplonów ścierniskowych i roślin bobowatych oraz coroczne badanie paszy i wody na pozostałość azotanów i fosforanów. Dodatkowo po-

dzikich zwierząt. W proekologicznej uprawie roślin stosuje się stały monitoring, dotyczący progów szkodliwości, a jeśli ten próg zostanie przekroczony, to tylko wtedy stosuje się środki ochrony roślin. Co 5 lat wykonywana jest analiza glebowa pól w stacji chemiczno-rolniczej w „Wesołej”. Takie analizy dają jasny obraz i jednoznacznie wskazują, że w gospodarstwie prowadzona jest bardzo racjonalna i proekologiczna gospodarka nawozami sztucznymi, jak i naturalnymi oraz, że prowadzony program rolno-środowiskowy zdaje egzamin a produkty są bardzo dobrej jakości.



Krzysztof Kowalski, rolnik ze wsi Winniki w woj. mazowieckim został zwycięzcą konkursu ANRD w kategorii „Środowisko i działania na rzecz klimatu”. Laureat odebrał list gratulacyjny z rąk podsekretarza stanu Ryszarda Zarudzkiego

sadzono ponad 1000 drzew (buki i graby) wzdłuż rzeki, na granicy pól, tworząc alejki drzew pomiędzy polami, dzięki temu ograniczono spływ substancji biogenych do wód oraz stworzono przestrzeń dla

W gospodarstwie jest również pasieka licząca 30 rodzin pszczelich oraz tłoczne są oleje. Produkcja zwierzęca – stado świń rasy złotnicka biała – prowadzona jest w cyklu zamkniętym przy spełnieniu wszyst-

kich warunki dobrostanu zwierząt. Obornik i gnojowica na polu stosowana jest tylko w terminach i dawkach podanych w Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej.

Gospodarstwo angażuje się we współpracę z innymi rolnikami. Jest członkiem Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych oraz Sieci

Dziedzictwa Kulinarne Mazowsze w ramach Europejskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarne. Przyjmuje grupy doradców rolnych w ramach szkoleń, współpracuje z Mazowieckim ODR w Warszawie oddział Poświętne, CDR w Brwinowie, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu.

Beneficjent otrzymuje wsparcie z PROW z działania M10 Rolnictwo ekologiczne pakiet 1. Zrównoważone rolnictwo oraz pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Odpoczywaj na wsi ze smakiem

Pod hasłem „Odpoczywaj na wsi ze smakiem” Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi promowało ofertę turystyki wiejskiej i agroturystyki podczas IX Targów Turystycznych WYPOCZYNEK.

– To wydarzenie o dużym znaczeniu dla mieszkańców Torunia i województwa kujawsko-pomorskiego, które nie tylko przybliży uroki turystyczne Polski, ale co może być ważniejsze – uroki polskiej wsi – podkreślił podczas uroczystości otwarcia targów minister Jan Krzysztof Ardanowski i dodał, że targi te, to nie tylko prezentacja możliwości wypoczynku w najpiękniejszych zakątkach Polski, ale także możliwość poznania polskiej wsi i wspaniałości regionalnych kuchni.

IX Targi Turystyczne WYPOCZYNEK połączone były z Toruńskim Festiwalem Smaków. – Polska wieś może zaoferować delikatesy pod każdym względem. Bogactwo kulturowe, bogactwo etniczne tych różnych narodów, które wśród nas, Polaków, przez wieki mieszkały – Tatarów, Żydów, Niemców, Holendrów, Rosjan, Litwinów. To wszystko odcisnęło piętno na naszej regionalnej kuchni w sensie smaków, aromatów, sposobu przyrządzania – podkreślił szef resortu rolnictwa.

Charakter polskiego rolnictwa, naturalne metody produkcji, wiejski krajobraz oraz bogactwo kulturowe i historyczne naszego kraju sprawiają, że Polska wieś ma wiele do zaoferowania. Posiadamy bo-

ją coraz większą wiedzę na temat żywności oraz zdrowia. Rośnie ich zainteresowanie produktami typu slow life, slow food i eko. Tym samym dużą popularnością cieszy się turystyka kulinarna. Turyści mają możliwość poznać nie tylko lokalną kuchnię, ale atrakcyjny produkt turystyczny.

– Wprowadziliśmy szereg rozwiązań, dotyczących rolniczego handlu



Minister Jan Krzysztof Ardanowski na targowym stoisku

gate dziedzictwo kulinarne, które jest ważne w promocji turystyki wiejskiej i agroturystyki. Turyści ma-

detalicznego i sprzedaży bezpośredniej, dzięki czemu turyści mają dużo więcej okazji do przypomnie-



nia sobie smaków dzieciństwa, kuchni mamy czy babci – mówił minister Ardanowski.

Podczas targów zaprezentowana została bogata oferta turystyki krajoznawczej, agroturystyki oraz różne formy aktywnego wypoczynku w Polsce i na świecie. Na odwiedzających, szczególnie rodzin z dziećmi, czekało wiele ciekawych propozycji.

Na zorganizowanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi stoisku „Odpoczywaj na wsi” można było zapoznać się z szeroką ofertą gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych, a także prezentacją laureatów konkursu Polskiej Organizacji Turystycznej „Na wsi najlepiej” oraz członków konsorcjum „Turystyki wiejskiej”. Odwiedzający stoisko, mogli aktywnie uczestniczyć w różnego rodzaju konkursach, zabawach oraz warsztatach edukacyjnych i rękodzielniczych.

Stałym elementem oferty stoiska „Odpoczywaj na wsi” były warsztaty z pszczelarstwa „Sekretne życie pszczół” i pszczele konkursy. Warsztaty nawiązywały do tradycji kulinarnych województwa kujawsko-pomorskiego, a dokładnie „Piernika Toruńskiego”. Miód jest sercem piernika, dlatego Toruń był miejscem idealnym do przeprowadzenia warsztatów pszczelarskich. Przedstawiciele Gospodarstwa Pasiecznego, należącego do Sieci Zagród Edukacyjnych, prowadzili warsztaty z produkcji świec woskowych, doświadczenia i eksperymenty dotyczące pszczół, w tym



Odwiedzający IX Targi Turystyczne mieli możliwość poznać lokalną kuchnię...

pobierania nektaru i pyłku kwiatowego, a także badania propolisu i innych ciekawostkach z życia pszczół. Upowszechniana była bogata historia pszczelarstwa polskiego oraz jego potencjał w turystyce. Na stoisku zorganizowany został również konkurs, poświęcony ginącym już zawodom, mający na celu

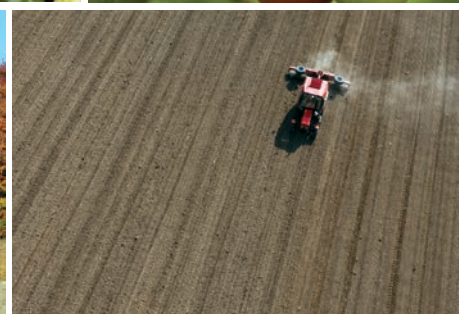
upowszechnienie wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego polskiej wsi i tradycji.

Departament Spraw Społecznych
i Oświaty Rolniczej
☎ 22 623 15 75

Zdjęcia: archiwum MRiRW, fotolia



...oraz przypomnieć sobie smaki dzieciństwa, kuchni mamy czy babci



Na zmianach w PROW skorzystają rolnicy

9 kwietnia 2019 r. Komisja Europejska przychyliła się do wniosku Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w którym zaproponowano szereg zmian do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zakres wprowadzonych w Programie zmian dotyczy m.in. takich obszarów jak:

- pakiet zmian dotyczących działań, reagujących na zjawisko suszy, powodującej znaczne straty w rolnictwie (umożliwienie rolnikom oraz innym podmiotom, prowadzącym działalność rolniczą, dofinansowania budowy systemów nawadniających),
- pakiet zmian dotyczący podniesienia kwoty pomocy w niektórych działaniach oraz wprowadzenia uproszczeń w przeprowadzaniu naborów wniosków w poszczególnych działaniach (np.: *Premie dla młodych rolników*, *Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej*,



Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Restrukturyzacja małych gospodarstw, Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej, Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000). Pakiet zmian dotyczy także wprowadzenia do Programu dodatkowych form wsparcia dla gospodarstw rolnych oraz przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego o instrumenty finansowe w wysokości 50 mln euro.

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich

☎ 22 623 18 42

Zdjęcia: fotolia, ©Pantherstock/ Photogenica



Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – istotne zmiany na 2019 rok (zatwierdzone 9 kwietnia 2019 r. przez Komisję Europejską)

Lp.	Nazwa instrumentu	Dotychczas	Jak będzie od 2019
ROZWÓJ GOSPODARSTW			
1.	<p>Modernizacja gospodarstw rolnych obszary:</p> <p>a) rozwój produkcji prosiąt, b) rozwój produkcji mleka krowiego, c) rozwój produkcji bydła mięsnego, d) operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu, e) inwestycje w nawodnienia.</p>	<p>Brak możliwości.</p> <p>Brak możliwości.</p> <p>Możliwe wsparcie wyłączenie inwestycji budowlanych.</p> <p>Brak możliwości zapewnienia wsparcia dla wszystkich wnioskodawców z naboru w roku 2018.</p> <p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby załączników do wniosku o przyznanie pomocy, - wydłużenie terminu realizacji operacji i ponoszenia kosztów, - wprowadzenie możliwości złożenia wniosku o płatność przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej albo złożenia w biurze powiatowym Agencji (jak w przypadku wniosku o przyznanie pomocy), - doprecyzowanie kryterium wyboru, dotyczącego uczestnictwa w systemach jakości. 	<p>Obszar e): Wprowadzenie możliwości realizacji inwestycji w nawodnienia.</p> <p>Obszar a), b), c), d), e): Wprowadzenie dodatkowej formy pomocy w formie gwarancji bankowych.</p> <p>Obszar a), b), c): Umożliwienie wsparcia zakupu maszyn rolniczych w związku z realizacją inwestycji budowlanych z zakresu rozwoju produkcji zwierzęcej.</p> <p>Obszar d): Zwiększenie budżetu w celu zapewnienia wsparcia dla wszystkich wnioskodawców z naboru w roku 2018.</p>
2.	<p>Restrukturyzacja małych gospodarstw</p>	<p>Obowiązkowe ubezpieczenie w KRUS przed dniem złożenia wniosku o wsparcie.</p> <p>Wsparcie wyłączenie gospodarstw o wielkości ekonomicznej do 10 tys. euro.</p> <p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiana systemu wyboru operacji poprzez: ● dodanie preferencji dla operacji przyczyniających się do zmiany kierunku produkcji w gospodarstwie oraz dla wnioskodawców, podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie, ● rezygnację z kryterium wyboru w zakresie kwalifikacji zawodowych, ● obniżenie minimalnej liczby punktów, warunkującej przyznanie pomocy z 10 pkt do odpowiednio: 8 pkt dla schematu ASF i 7 pkt dla pozostałych operacji, - skrócenie okresu dla niektórych zobowiązań i złagodzenie systemu sankcji. 	<p>Zniesienie obowiązku ubezpieczenia w KRUS przed dniem złożenia wniosku o wsparcie.</p> <p>Poszerzenie zakresu gospodarstw upoważnionych do wsparcia o gospodarstwa o wielkości ekonomicznej od 10 tys. euro do 13 tys. euro.</p>
3.	<p>Tworzenie grup producentów i organizacji producentów</p>	<p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzono możliwość składania wniosków o przyznanie pomocy także w drugim naborze, następującym po dniu uznania grupy producentów rolnych. Dotychczas grupy producentów rolnych mogły składać wnioski o przyznanie pomocy tylko w pierwszym naborze wniosków o przyznanie pomocy, przypadającym po dniu uznania grupy. 	<p>Podniesienie procentowych stawek wsparcia w kolejnych latach funkcjonowania do:</p> <p>10% w pierwszym roku; 9% w drugim roku; 8% w trzecim roku; 7% w czwartym roku; 6% w piątym roku.</p>



Jak będzie od 2019	
Nazwa instrumentu	Dotychczas
Lp.	Podniesienie kwoty premii do 150 000 zł.
4. Premie dla młodych rolników	<p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastąpienie pojęcia „urządzenie gospodarstwa” pojęciem „rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie” i uelastycznienie podejścia do sposobu definiowania daty rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie; – wydłużenie z 18 do 24 miesięcy maksymalnego dopuszczalnego okresu prowadzenia działalności rolniczej przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy; – uproszczenie systemu wyboru operacji oraz obniżenie minimalnej liczby punktów z 12 do 8 punktów; – wydłużenie się z 20 do 150 dni okresu na dokonanie zmian we wniosku pozytywnie wpływających na kolejność przysługiwania pomocy oraz liczbę punktów; – skrócenie okresu dla niektórych zobowiązań i złagodzenie systemu sankcji, w tym obniżenie z 2% do 0,5% kwoty pomocy, sankcji za nieterminowe dostarczenie dokumentów potwierdzających spełnienie zobowiązań beneficjentów.
5. Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej	<p>Rozliczenie kosztów w oparciu o faktury.</p> <p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozszerzeniu zakresu wsparcia o urządzenia do dezynfekcji oraz inne inwestycje służące bioasekuracji, tak aby umożliwić rolnikom refundację kosztów, poniesionych na dobraną do potrzeb gospodarstwa infrastrukturę, w celu odpowiedniego zabezpieczenia gospodarstwa przed przypadkowym przeniesieniem wirusa. <p>Wsparcie na poziomie 500 000 zł.</p>
WZMACNIANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
	Podniesienie kwoty wsparcia do 1 000 000 zł.
	Wprowadzenie dodatkowej formy pomocy w formie gwarancji bankowych.
	Umożliwienie wsparcia związanego z Rolniczym Handlem Detalicznym (RHD).
	Umożliwienie objęcia wsparciem rolników ubezpieczonych w KRUS na wniosek.
1. Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	<p>Wsparcie wyłącznie dla rolników ubezpieczonych w KRUS z mocy ustawy.</p> <p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie preferencji dla zakładów przetwórczych przetwarzających pasze NON GMO; – zmiana 3-letniego okresu obowiązywania umów długoterminowych, dotyczących nabywania produktów rolnych, przeznaczonych do produkcji lub sprzedaży hurtowej na okres 1-roczny; – podwyższenie kwoty wsparcia z 300 000 zł do 500 000 zł dla rolników, domowników i małżonków rolników, ubiegających się o wsparcie w naborach tematycznych, dotyczących rozpoczęcia działalności przetwórczej; – rezygnacja z niektórych załączników do wniosku o przyznanie pomocy, tj. kopii promesy udzielenia kredytu lub pożyczki oraz kopii umowy kredytowej lub umowy pożyczki oraz kopii promesy umowy leasingu dotyczącej planowanego zakupu rzeczy, w przypadku naboru dla rolników rozpoczynających działalność przetwórczą
2. Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	<p>100 000 zł bez względu na liczbę utworzonych miejsc pracy.</p> <p>Ponadto,</p> <ul style="list-style-type: none"> – w przypadku naboru dla rolników, zniesienie ograniczenia w dostępie do wsparcia wyłącznie dla małych gospodarstw (dotychczas wsparcie dostępne wyłącznie dla gospodarstw o wielkości standardowej rocznej produkcji nie większej niż 15 tys. euro). <p>Podniesienie kwoty premii do: 150 000 zł – w przypadku zatrudnienia 1 osoby (w tym samozatrudnienie); 200 000 zł – w przypadku zatrudnienia 2 osób; 250 000 zł – w przypadku zatrudnienia 3 i więcej osób</p>



TRANSFER WIEDZY I INNOWACJI	
1.	<p>Wsparcie korzystania z usług doradczych</p> <p>Obligatoryjny czas trwania programu doradczego – 3 lata.</p> <p>Skrócenie obligatoryjnego okresu trwania programu doradczego do 2 lat.</p>
OCHRONA EKOSYSTEMÓW I EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NATURALNYMI	
1.	<p>Rolnictwo ekologiczne</p> <p>1) Obecne stawki płatności: W okresie przechodzenia (konwersji) na ekologii:</p> <p>Pakiet 1. Uprawy rolnicze (966 zł/ha)</p> <p>Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych (787 zł/ha)</p> <p>Pakiet 6. Trwale użytki zielone (428 zł/ha)</p> <p>Po okresie konwersji:</p> <p>Pakiet 7. Uprawy rolnicze (792 zł/ha)</p> <p>Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych (559 zł/ha)</p> <p>Pakiet 12. Trwale użytki zielone (428 zł/ha)</p> <p>Stawka płatności dla Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone wynosi 400 zł/ha.</p>
2.	<p>Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne</p> <p>Stawka płatności dla Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone wynosi 400 zł/ha.</p>
3.	<p>ONW – Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami</p> <p>Stawka na obszarach ONW:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 450 zł/ha – ONW typ górski ● 264 zł/ha – ONW typ podgórski <p>obszary w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m)</p>
4.	<p>Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych</p> <p>Stawki wsparcia na zalesienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 6 553 zł/ha (iglaste), 7 152 zł/ha (liściaste) – zalesianie w warunkach korzystnych; ● 7 146 zł/ha (iglaste), 7 624 zł/ha (liściaste) – zalesianie na gruntach o nachyleniu > 12°; ● 5 012 zł/ha (iglaste), 5 470 zł/ha (liściaste) – zalesianie na gruntach erozyjnych; ● 5 711 zł/ha (iglaste), 6 098 zł/ha (liściaste) – zalesianie na gruntach erozyjnych o nachyleniu > 12°; ● 6 934 zł/ha (iglaste), 4 984 zł/ha (liściaste) – zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi; ● 7 385 zł/ha (iglaste), 5 366 zł/ha (liściaste) – zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi na gruntach o nachyleniu > 12°.
5.	<p>Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska</p> <p>Brak możliwości.</p>
	<p>1) Podwyższone stawki płatności: W okresie przechodzenia (konwersji) na ekologii:</p> <p>Pakiet 1. Uprawy rolnicze (1 137 zł/ha) (wzrost o 18%).</p> <p>Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych (926 zł/ha) (wzrost o 18%).</p> <p>Pakiet 6. Trwale użytki zielone (535 zł/ha) (wzrost o 25%).</p> <p>Po okresie konwersji:</p> <p>Pakiet 7. Uprawy rolnicze (932 zł/ha) (wzrost o 18%).</p> <p>Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych (658 zł/ha) (wzrost o 18%).</p> <p>Pakiet 12. Trwale użytki zielone (535 zł/ha) (wzrost o 2,5%).</p> <p>1) Podwyższenie stawki płatności dla Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone do 486 zł/ha (wzrost o 21,5%)</p> <p>Stawka na obszarach ONW typ górski i podgórski dla gospodarstw rolnych z minimalną obsadą zwierząt co najmniej 0,5 DJP/ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 750 zł/ha – ONW typ górski (wzrost o 67%); ● 550 zł/ha – ONW typ podgórski, obszary, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m (wzrost o 108%). <p>Podwyższenie stawek wsparcia na zalesienie (wzrost o 67%):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 10 921 zł/ha (iglaste), 11 920 zł/ha (liściaste) – zalesianie w warunkach korzystnych; ● 11 910 zł/ha (iglaste), 12 707 zł/ha (liściaste) – zalesianie na gruntach o nachyleniu > 12°; ● 8 354 zł/ha (iglaste), 9 117 zł/ha (liściaste) – zalesianie na gruntach erozyjnych; ● 9 518 zł/ha (iglaste), 10 164 zł/ha (liściaste) – zalesianie na gruntach erozyjnych o nachyleniu > 12°; ● 11 556 zł/ha (iglaste), 8 307 zł/ha (liściaste) – zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi; ● 12 308 zł/ha (iglaste), 8 943 zł/ha (liściaste) – zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi na gruntach o nachyleniu > 12°. <p>Uruchomienie nowego podziabania, zwiększającego odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska, dotyczącego inwestycji w lasach prywatnych, w wieku 11-60 lat, polegających na dostosowaniu składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych, poprzez m. in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakładanie remiz (wprowadzenie gatunków drzew i krzewów o dużym znaczeniu biocentrycznym), 2) wprowadzenie drugiego piętra/podszytu oraz 3) wykonywanie cięć pielęgnacyjnych.



15 lat polskiego rolnictwa w Unii Europejskiej

Polska wieś i rolnictwo od 15 lat funkcjonują na jednolitym rynku Unii Europejskiej skutecznie korzystając z unijnych polityk, w tym wspólnej polityki rolnej. Obecna rocznica stanowi dobrą okazję do podsumowań i oceny zmian, jakie w wyniku integracji z UE nastąpiły w sektorze rolno-żywnościowym i na obszarach wiejskich naszego kraju.

Aksesja do UE oznaczała dla polskiego rolnictwa istotną zmianę prawnych i ekonomicznych warunków funkcjonowania. Bilans obecności polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich w UE wypada zdecydowanie korzystnie.

Przed akcesją pojawiało się wiele obaw, że polskie rolnictwo i sektor spożywczy nie będą w stanie sprostać konkurencji, a Polskę zaleje żywność z krajów UE-15. Rolnicy obawiali się, że będą zmuszeni ograniczyć produkcję, a ich docho-

dy zmniejszą się znacząco. Obawy te nie sprawdziły się. Włączenie Polski do jednolitego rynku europejskiego, potwierdziło silną markę polskich produktów rolno-spożywczych i zdolności dostosowawcze polskiej wsi.

Od momentu przystąpienia Polski do UE rośnie dodatnie saldo wymiany handlowej produktami rolno-spożywczymi. Polska jest liderem w Unii w produkcji drobiu, owoców, pieczarek. Obecnie na eksport trafia 80% polskiej wołowiny, 45%

drobiu i 30% produktów mleczarskich. W 2018 r. wartość eksportu produktów rolno-spożywczych wyniosła prawie 30 mld euro. W porównaniu z 2004 r. oznacza to sześciokrotny wzrost wartości sprzedaży żywności za granicą.

Rozwój eksportu był możliwy m.in. dzięki modernizacji gospodarstw rolnych i unowocześnieniu przetwórstwa rolno-spożywczego przy wykorzystaniu środków unij-





nych. Obecnie Polska ma jeden z najnowocześniejszych sektorów przetwórstwa w Europie. Dynamiczna modernizacja gospodarstw rolnych, po akcesji do UE, możliwa była dzięki przedsiębiorczej postawie wielu rolników, kolejnym programom wsparcia inwestycji (SAPARD, SPO, PROW) oraz realizacji dopłat bezpośrednich.

Polskie rolnictwo i wieś wykorzystało z budżetu WPR od początku akcesji ponad 50 mld euro. Środki te, łącznie z pozostałymi funduszami UE i dofinansowaniem krajowym, wpłynęły na wzrost konkurencyjności rolnictwa, dochodów rolniczych i poprawę jakości życia na wsi. Procesy modernizacji i restrukturyzacji, sukcesy eksportowe i wsparcie w ramach WPR pozytywnie wpłynęły na poziom dochodów w rolnictwie. Dane statystyczne wskazują, że w okresie 2004-2018 dochody na pełnozatrudnionego rolnika zwiększyły się dwukrotnie. Wzrost ten nie spowodował jednak zniwelowania dotychczasowych, dużych różnicowań między dochodowością w rolnictwie a pozostałymi działami gospodarki w kraju.

Członkostwo Polski w UE wiąże się z koniecznością wypełniania licznych i kosztownych standardów, wymogów i norm, nałożonych na rolników, czy przetwórców rolnych. Chociaż zwiększają one istotnie koszty produkcji, to zapewniają wysoką jakość żywności i wiarygodność polskich produktów, wpływając na sukces na unijnych i pozaunijnych rynkach.

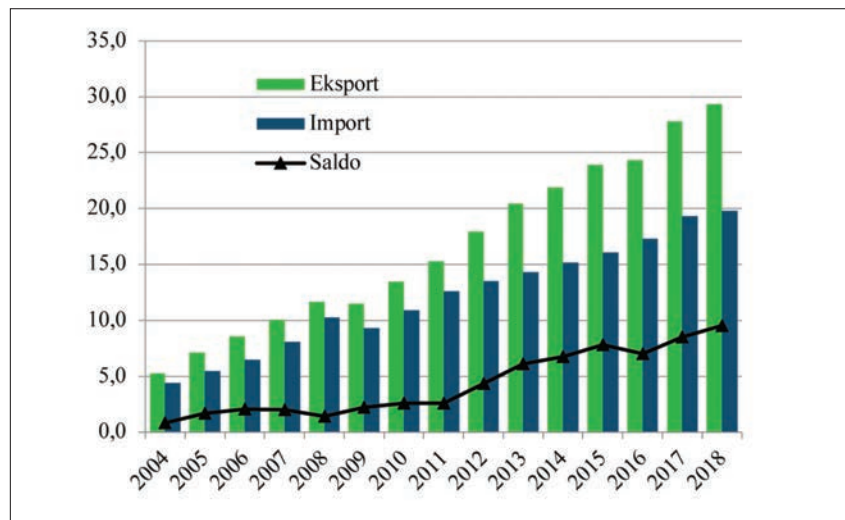
Z poprawy efektywności rolnictwa i przetwórstwa korzystają także polscy konsumenci, przede wszystkim poprzez dostęp do bogatej oferty produktów spożywczych najwyższej jakości po umiarkowanych cenach.

Pozytywne efekty członkostwa odczuwają także mieszkańcy wsi. Ich

frastruktury technicznej, infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i drogowej. Wspierano także dostęp do obiektów rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych.

Polska aktywnie uczestniczy w procesach decyzyjnych na poziomie UE, wpływając na kształt wielu

Handel produktami rolno-spożywczymi Polski (w mld euro)



Źródło: Opracowanie IERIGŻ na podstawie niepublikowanych danych Ministerstwa Finansów.

nominalne dochody od 2004 r. wzrosły dwukrotnie. Istotnie zmniejszył się dystans rozwojowy między miastem a wsią, zarówno pod względem poziomu infrastruktury, wyposażenia gospodarstw domowych, ale także dostępu do edukacji i innych usług.

W ramach programów rozwoju obszarów wiejskich na cel związany z przedsiębiorczością oraz infrastrukturą na obszarach wiejskich od wejścia Polski do UE przeznaczono ponad 5 mld euro. Wsparcia udzielono na tworzenie i rozwój in-

regulacji unijnych, oddziałujących na budżet rolny, obszary wiejskie i rolnictwo.

W perspektywie dalszego funkcjonowania w strukturach UE należy podkreślić walory polskiej wsi i rolnictwa, które wpisują się w oczekiwany przez konsumentów model rolnictwa zrównoważonego społecznie, środowiskowo i ekonomicznie.

Departament Strategii, Analiz i Rozwoju

☎ 22 623 18 44

Zdjęcia: fotolia



Rada UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa

18 marca i 15 kwietnia 2019 r. minister Jan Krzysztof Ardanowski wziął udział w posiedzeniach Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa. Głównym tematem obrad była dalsza dyskusja nad reformą WPR po 2020 r. oraz na temat tzw. zielonej architektury.

W swojej wypowiedzi na marcowym posiedzeniu minister podkreślił, że przed ustaleniem kształtu Wspólnej Polityki Rolnej należy znać budżet, a ten będzie przyjęty dopiero jesienią 2019 r. Dodał, że Polska ma nadzieję na utrzymanie silnego i sprawnego rolnictwa, które będzie realizować cele, oczekiwane przez społeczeństwo. Zwrócił uwagę, że należy zapewnić wspólnotowy charakter WPR z dużym zakresem subsydiarności dla państw

członkowskich. Podkreślił, że zwłaszcza dla rolników, potrzebne jest uproszczenie tej polityki. Sprawiedliwego wsparcia w Unii Europejskiej oczekują zarówno rolnicy, jak i konsumenci. Minister Ardanowski zaproponował, by niektóre rodzaje inwestycji miały wyższy poziom współfinansowania: 75%, a nawet 100% oraz, aby utrzymać płatności powiązane z produkcją dla sektorów zanikających, a ważnych i społecznie akceptowalnych, z odpowiednią elastycznością, daną

państwom członkowskim w ich konstruowaniu.

Głównym tematem kwietniowego posiedzenia Rady była natomiast zielona architektura w ramach WPR. Przedstawiając stanowisko Polski, minister Ardanowski powiedział, że zrównoważony rozwój rolnictwa, z uwzględnieniem wymogów środowiskowych (ochrony gleby, wody, środowiska), jest dla nas ważny. Rolnictwo oddziałuje na środowisko, a jednocześnie jest od niego silnie uzależnione. Nie można jednak wymagać od rolników realizacji szerokiej listy działań bez zabezpieczenia budżetu na ich finansowanie. W propozycji Komisji Europejskiej, dotyczącej warunkowości, brak jest równowagi pomię-



W czasie kwietniowego posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa dyskutowano na temat przyszłości WPR oraz sytuacji na rynkach rolnych



dzy ambicjami większego zaangażowania WPR na rzecz środowiska i klimatu a finansowaniem tej polityki. Rolnicy z mniejszych gospodarstw, prowadzący głównie ekstensywną produkcję, powinni być wyłączeni z obowiązkowych wymogów, dotyczących zielonej architektury. Będzie to jednocześnie przykładem uproszczenia, które jest ważnym elementem reformy WPR. W odniesieniu do nowego elementu WPR, jakim jest propozycja ekoprogramów, realizowanych w I filarze (warunek płatności bezpośrednich), minister Ardanowski podkreślił, że powinna być dobrowolność dla państw członkowskich co do źródeł ich finansowania: z rozwoju obszarów wiejskich czy z płatności.

Oprócz kwestii dotyczących przyszłości WPR, na marcowym posiedzeniu Rady dyskutowano na temat biogospodarki. Minister Ardanowski poinformował o rozwoju biogospodarki w Polsce w kierunku wykorzystania wybranych produktów rolnych na biopaliwa. Produkcja w Polsce to 897 tys. ton estrów i 204 tys. ton bioetanolu, pozyskuje się także około 1,5 mln ton wysokobiałkowych komponentów paszowych, które mają duży potencjał w zakresie zastąpienia części importu śrutu sojowej. Kolejnym przykładem są biogazownie rolnicze, które umożliwiają zagospodarowanie ubocznych produktów z rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. Dodatkowo wytworzony w procesie produkcji biogazu produkt pofermentacyjny, wykorzystywany jest do poprawy żyzności i właściwości gleb. Ważny jest dostęp do efektów badań i wymiany doświadczeń, w tym inicjatywa BIOEAST – czyli wsparcie działań w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

W marcu na posiedzeniu Rady Polska przedłożyła również wniosek

dotyczący wpływu negocjacji handlowych na sytuację sektora drobiu, wołowiny i wieprzowiny. Przedstawiając wniosek, minister Ardanowski zwrócił uwagę na rosnące wyzwania dla sektora, w tym m.in. szybko rosnący import mięsa drobiowego z Ukrainy, negocjacje z Mercosur oraz potencjalne skutki brexitu. Zawniósł do Komisji Europejskiej o powstrzymanie się od podejmowania zobowiązań wobec krajów trzecich, które mogłyby powodować pogłębienie negatywnych tendencji na rynkach UE w rezultacie brexitu, uwzględnienie brexitu w negocjacjach umów o wolnym handlu oraz zapewnienie, aby umowy te przewidywały możliwość podjęcia działań ochronnych w sytuacji wystąpienia zakłóceń na rynkach. Wskazał także na konieczność pilnego zakończenia renegeacji z Ukrainą kontyngentu taryfowego na mięso drobiowe i wejście w życie porozumienia. Oprócz środków polityki handlowej, wystąpił także o przygotowanie przez Komisję Europejską dodatkowych środków interwencyjnych dla producentów drobiu, wołowiny oraz mięsa wieprzowego.

Obawy Polski, dotyczące sytuacji na rynkach mięsa, szczególnie w kontekście wpływu negocjacji handlowych, poparło wielu ministrów, tj. Belgia, Francja, Słowenia, Włochy, Węgry, Chorwacja, Hiszpania, Portugalia, Irlandia.

Konieczność monitorowania rynku, szczególnie wieprzowiny, w tym w kontekście afrykańskiego pomoru świń, podkreśliły Belgia, Słowenia i Francja. Jednocześnie Irlandia i Belgia wskazały na rosnącą konkurencję ze strony ukraińskich producentów drobiu. Komisarz Phil Hogan docenił wysiłki Polski w zakresie walki z ASF. Poinformował, że renegeacje umowy z Ukrainą są finalizowane. Umowy handlowe mogą nieść wyzwania dla sektora

rolnego, ale też kluczowe jest poszukiwanie nowych rynków zbytu.

Podczas posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 15 kwietnia 2019 r. drugim istotnym tematem, oprócz przyszłości WPR, była sytuacja na rynkach rolnych. W tym punkcie Komisarz Phil Hogan w sposób obiektywny przedstawił obecną sytuację na rynkach rolnych z uwzględnieniem trudności, jakie występują w niektórych krajach, m.in. na rynkach jabłek, cuku, drobiu, wołowiny.

Minister Ardanowski w swojej wypowiedzi podkreślił, że sytuacja na rynkach rolnych jest zmienna i trudno przewidywalna, więc należy te rynki monitorować by w porę podjąć niezbędne działania. Brak wody po przezimowaniu może po raz kolejny skutkować suszą. Minister zaznaczył również, że największym wyzwaniem na najbliższy okres dla rolnictwa jest bezumowny brexit, jeśli do niego dojdzie, i przedstawił jego skutki dla polskich sektorów, w tym drobiu, wołowiny i wieprzowiny. Zaapelował do Komisji Europejskiej o przygotowanie nadzwyczajnych instrumentów interwencji na rynkach rolnych, które będą najbardziej dotknięte nową sytuacją handlową.

Na tym samym posiedzeniu ministrowie rolnictwa Słowacji, Czech oraz Polski przedłożyli Radzie wspólną deklarację w sprawie dyrektywy, dotyczącej odnawialnych źródeł energii po 2020 r. (RED II). Sygnatariusze podkreślili w niej, że wykorzystanie biopaliw z surowców rolnych po 2020 r. jest bardzo ważne nie tylko do utrzymania stabilizacji produkcji rolnej, ale również dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego oraz realizacji celów klimatycznych.

Departament Współpracy Międzynarodowej

☎ 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW



ROZMOWY POLSKO-AMERYKAŃSKIE

Sekretarz stanu Szymon Giżyński spotkał się 10 kwietnia 2019 r. z wiceprezesem Smithfield Mike Skahill. Firma jest globalnym producentem wieprzowiny, właścicielem m.in. Animexu.

W spotkaniu uczestniczył także główny lekarz weterynarii Paweł Niemczuk. Zorganizowane ono zostało

Obie strony zgodziły się, że zbieżność interesów związana jest z celem zapewnienia dobrej kondycji polskich producentów wieprzowiny. Przedstawiciele Smithfield zapewnili o stałym wsparciu dla działań polskich służb weterynaryjnych, związanych z wyjaśnianiem pojawiających się problemów i otwieraniem rynków dla polskiej wieprzowiny. W związku z tym wiceminister Szymon Giżyński zwrócił się z prośbą o wsparcie Smithfield również w zakresie uzgodnień dotyczących mięsa drobiowego i wołowego.

Wiceminister poinformował o finalizowanych obecnie pracach w zakresie nowego prawa weterynaryjnego, które zagwarantuje zwiększenie państwowego nadzoru weterynaryjnego nad produkcją i przetwórstwem zwierzęcym.

Obecnie USA są największym importerskim krajem produktów rolno-spożywczych z Polski, poza krajami UE i pozostają krajem priorytetowym w promocji polskiego sektora rolno-spożywczego. Polska odnotowuje od 2014 r. dodatnie, rosnące saldo w wymianie produktów rolno-spożywczych z USA.

W 2018 r. wartość eksportu do USA wyniosła 625 mln USD i wzrosła o blisko 7% w stosunku do 2017 r. Głównymi produktami eksportowymi były: mięso wieprzowe, mięso przetworzone lub konserwowane, czekolada, przetworzone lub konserwowane ryby, gluten pszeniczny. W 2018 r. na rynek USA wyeksportowano wieprzowinę o wartości ponad 177 mln USD, co oznacza, że USA są największym pod względem wartości importerskim krajem polskiej wieprzowiny na świecie, odbierając 17,2% całkowitego eksportu tego asortymentu.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW



Produkcja i eksport polskiej wieprzowiny do USA były głównymi tematami spotkania sekretarza stanu Szymona Giżyńskiego z wiceprezesem Smithfield Mike Skahill

na prośbę Polsko-Amerykańskiej Rady Biznesu, inicjującej kolejną misję amerykańskich przedsiębiorców w Polsce, w dniach 10-11 kwietnia br.

Spotkanie było poświęcone produkcji i eksportowi polskiej wieprzowiny oraz perspektywom ich rozwoju. Wiceminister Szymon Giżyński z dużą satysfakcją przyjął deklarację przedstawicieli Smithfield o woli wsparcia zarówno rozwoju polskiej produkcji wieprzowiny, jak i dalszej ekspansji eksportowej, ze szczególnym uwzględnieniem rynków Azji Wschodniej. Sekretarz stanu podkreślił, że polsko-amerykańskie relacje oparte są na przyjaźni, zaufaniu i wspólnocie interesów.

WIZYTA AMBASADORA SINGAPURU

W pierwszych dniach kwietnia br. sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński spotkał się z ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym Republiki Singapuru w Polsce Loo Choon Yong, rezydującym w Singapurze. W spotkaniu uczestniczył także główny lekarz weterynarii Paweł Niemczuk.

Wiceminister Giżyński wspominał o 50. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Singapurem, obchodzonej w 2019 r. Nawiązał także do in-

nych, niedawnych wydarzeń, istotnych z punktu widzenia rozwoju polsko-singapurskich relacji, jak uruchomienie bezpośredniego połączenia lotniczego między Warszawą a Singapurem w maju 2018 r. oraz zawinięcie w październiku ubiegłego roku „Daru Młodości” do portu w Singapurze – w ramach Rejsu Niepodległości.

W trakcie rozmów omówiono najważniejsze kwestie z zakresu polsko-singapurskiej współpracy w dziedzinie rolnictwa. Sekretarz stanu wyraził nadzieję na dalszy



W pierwszych dniach kwietnia gościem wiceministra Szymona Giżyńskiego był ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Republiki Singapuru w Polsce Loo Choon Yong

pozytywny rozwój relacji handlowych. Eksport polskich produktów rolno-spożywczych zwiększył się znacząco w ostatnim czasie. Jednocześnie nadal trwają prace na poziomie inspekcji weterynaryjnych nad uzyskaniem uprawnień eksportowych dla kolejnych grup produktowych. Strona polska liczy w szczególności na postęp w zakresie finalizacji prac nad dostępem do rynku singapurskiego polskiego mięsa wołowego oraz jaj i produktów jajecznych, a także na rozszerzenie listy zakła-

dów mięsa drobiowego dopuszczonych do eksportu.

Ambasador Loo podkreślił duże zainteresowanie Singapuru zwiększeniem importu żywności z Polski i zachęcał do intensyfikacji współpracy polskich i singapurskich przedsiębiorców. Poinformował, że przekaze władzom singapurskim prośbę o przyspieszenie prac nad finalizacją procedur otwarcia rynku. W opinii ambasadora polsko-singapurska współpraca zyska nowy impuls do rozwoju, po wejściu w życie Umowy o Wolnym Handlu między UE a Singapurem i podziękował za dotychczasową otwartość strony polskiej w tym zakresie.

Singapur jest bardzo istotnym partnerem Polski w Azji Południowo-Wschodniej. Według wstępnych danych za 2018 r. eksport produktów rolno-spożywczych z Polski do Singapuru wyniósł 18,5 mln euro, co stanowiło wzrost o 48% w stosunku do 2017 r. Najważniejszymi towarami, sprzedawanymi w 2018 r. na rynek singapurski, były: mączka z mięsa, cukier, czekolada i inne przetwory spożywcze, zawierające kakao. Z Singapuru importujemy głównie kawę, ryby żywe oraz ryż.

Departament Współpracy Międzynarodowej

☎ 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW

SPOTKANIE TRÓJSTRONNE

18 marca 2019 r. w Brukseli, na marginesie Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, odbyło się spotkanie przedstawicieli Komisji Europejskiej, Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej. Spotkanie poświęcone było wycofaniu się przez Republikę Czeską z restrykcyjnych kontroli wołowiny pochodzącej z Polski, które wprowadzono bezterminowo 21 lutego 2019 r. w związku z pojawieniem się na rynku mięsa wołowego, pochodzącego z nielegalnego uboju oraz z wykryciem na rynku czeskim bakterii Salmonella w mięsie wołowym, pochodzącym od polskiego producenta.

Strona czeska zobowiązała się do wycofania nadzwyczajnych środków wobec wołowiny pochodzącej z Polski niezwłocznie po przesłaniu przez Polskę do Komisji Europejskiej 25 marca 2019 r. podsumowania wdrożenia wszystkich krótkoterminowych zaleceń, przyjętych po audycie inspektorów Komisji Europejskiej z Dyrekcji

Generalnej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (DG SANTE).

Audyt został przeprowadzony w dniach 4-8 lutego 2019 r. na skutek ujawnienia niezgodnego z prawem uboju bydła, prowadzonego przez polską ubojnię oraz tego, że w wyniku przestępstwa na rynek polski i europejski trafiło mięso z nielegalnego uboju.



Spotkanie przedstawicieli Komisji Europejskiej, Polski i Republiki Czeskiej w Brukseli



Wywiązując się z podjętego zobowiązania, 26 marca 2019 r. Ministerstwo Rolnictwa Republiki Czeskiej opublikowało rozporządzenie, uchylające decyzję o konieczności przeprowadzania nadzwyczajnych badań laboratoryjnych polskiego mięsa. Mimo nacisków ze strony Komisji Europejskiej, w Republice Czeskiej

nadal w mocy pozostaje nakaz zgłaszania przez importerów – z jednodniowym wyprzedzeniem – każdej dostawy na rynek czeski mięsa z zagranicy.

Departament Współpracy Międzynarodowej

☎ 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW

W BRUKSELI O CYFRYZACJI W ROLNICTWIE

– Dla mnie bardzo istotny jest wymiar ludzki cyfryzacji, która ma przede wszystkim służyć ludziom – podkreślił minister Jan Krzysztof Ardanowski podczas panelu „Digitalizacja rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich”, zorganizowanego z okazji Dnia Cyfryzacji, który odbył się w Brukseli w pierwszej połowie kwietnia br.

Polski minister zwrócił uwagę, że wszechobecnie wkraczająca już dziś cyfryzacja nie może być celem samym w sobie, lecz ma służyć ludziom w lepszym, bardziej racjonalnym wykorzystaniu zasobów. – Rośnie produktywność, ale też musimy ciągle pamiętać o tym, jak wielka jest skala głodu na świecie i ile osób umiera z tego powodu – podkreślił minister. – Powinniśmy się wspólnie zastanowić, jak te nowe, cudowne techniki, oferowane przez świat nauki, wykorzystać dla dobra człowieka – stwierdził szef polskiego resortu rolnictwa.

Minister podniósł też kwestię rywalizacji o te same rynki przez kraje członkowskie. Zwrócił uwagę, że należy zastanowić się nad wzajemną współpracą, która nie będzie pozbawiona konkurencyjności, ale będzie służyła rozwojowi całego europejskiego rolnictwa.

Szef polskiej delegacji przedstawił również, podejmowane w Polsce prace, związane z cyfryzacją, zwracając uwagę, że może ona być szansą na sprawne zarządzanie rolnictwem. Poinformował o wdrożeniu e-wniosku w obszarze płatności bezpośrednich, co jest szczególnie ważne, biorąc pod uwagę 1,3 mln gospodarstw rolnych w naszym kraju, które wnioskuje o pomoc oraz o wykorzystaniu internetu do zgłaszania przemieszczeń zwierząt. Podkreślił, że Polska szuka także nowych moż-

liwości, np. w formie rolnictwa precyzyjnego. Minister zwrócił także uwagę na wyzwanie, jakim stają się coraz częściej występujące klęski żywiołowe. W czasie zeszłorocznej suszy, która dotknęła m.in. Polskę, rolnicy otrzymali bardzo dużą pomoc finansową. Wymagało to oszacowania strat.



Cyfryzacja ma przede wszystkim służyć ludziom – podkreślał minister Jan Krzysztof Ardanowski podczas odbywającego się w kwietniu w Brukseli panelu „Digitalizacja rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich”

– Trwają prace nad wykorzystaniem technologii satelitarnych do zbiektywizowania tego procesu. Staramy się także wykorzystać techniki cyfrowe do uwiarygodniania żywności najwyższej jakości, gdyż chcemy konkurować nie ilością żywności, ale jej jakością. Wdrażamy program znakowania wołowiny z wykorzystaniem technologii blockchain. Staramy się, aby wdrażane działania były dla rolników zrozumiałe i przynosiły im korzyści – podkreślił Jan Krzysztof Ardanowski.

– Skala wyzwań w rolnictwie jest ogromna, niektórych z nich nie umiemy jeszcze dziś nazwać. Techniki cyfro-



we mogą pomóc rozwiązać wiele problemów – powiedział minister. Dodał, że technologie cyfrowe, rolnictwo precyzyjne i inne innowacje z pewnością mogą przyczynić się do zwiększenia efektywnej produkcji żywności z zachowaniem jej zrównoważonego charakteru.

– Należy pamiętać, że Europa ma do odegrania dużą rolę w wyżywieniu świata. Wykorzystując technologie cyfrowe, trzeba mieć także na uwadze wymiar ludzki i etyczny – podkreślił ponownie polski minister, zwracając jednocześnie uwagę, że powinny one służyć przede

wszystkim ludziom, a celem Unii Europejskiej powinna być współpraca, a nie rywalizacja, także w obszarze wykorzystywania nowych technologii w celu zaspokajania potrzeb ludzkości.

Podczas konferencji podpisana została deklaracja ministrów dotycząca cyfryzacji w rolnictwie.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

POSIEDZENIE MINISTRÓW ROLNICTWA UE W RAMACH RADY AGRIFISH

Minister Jan Krzysztof Ardanowski 14 maja br. uczestniczył w posiedzeniu Rady Ministrów ds. rolnictwa UE, w czasie którego zwrócił uwagę, że należy przygotować politykę rolną, nie tylko odpowiadającą potrzebom i wyzwaniom rolnictwa, ale też prostszą dla beneficjentów i zrozumiałą dla społeczeństwa. Budżet na WPR musi być odpowiednio duży i odpowiadać na zdefiniowane cele i oczekiwania wobec tej polityki: dochodowe, środowiskowe i społeczne.

Polska opowiada się za rezygnacją z określania celów pośrednich dla pierwszych 2-3 lat wdrażania i stosowanie 35% możliwych odchyleń, osiąganych rezultatów do pierwotnych planów, a także za wyłączeniem działań inwestycyjnych z proponowanego systemu rocznego planowania i rozliczenia.

Ministrowie omawiali również sprawy związane z handlem międzynarodowym produktami rolno-żywnościowymi, w tym z dostępem do rynków krajów trzecich.

Minister Ardanowski, po raz kolejny wskazał na potrzebę dostępu żywności do nowych rynków zbytu. Zwrócił się też do Komisji o oszacowanie, skumulowanego efektu już obecnie udzielonych przez UE koncesji. Według niego zasadne jest powstrzymanie się od oferowania dalszych koncesji, w szczególności na towary najbardziej wrażliwe: cukier, mięso wieprzowe, wołowe, drobiowe i bioetanol.

W sprawach różnych Belgia wspólnie z Polską zwróciła uwagę na trudną sytuację na europejskim rynku jabłek i gruszek, spowodowaną nadmierną podażą na rynkach

europejskich oraz rosnącymi kosztami produkcji. Oba kraje wezwały Komisję Europejską do udostępnienia dodatkowych środków finansowych dla sektora owoców twardych. Wezwały także do jak najszybszego wsparcia europejskich producentów jabłek i gruszek za pomocą konkretnych środków. Stanowisko to poparły Węgry i Słowenia. Komisarz P. Hogan zwrócił uwagę na rekordową produkcję jabłek i gruszek w UE oraz wskazał na pewne sygnały poprawy sytuacji w odniesieniu do gruszek. Podkreślił, że służby



Polskiej delegacji na majowe posiedzenie Rady Ministrów ds. rolnictwa UE przewodniczył minister Jan Krzysztof Ardanowski

DG AGRI analizują dane liczbowe, dotyczące sytuacji na rynku jabłek, przesłane przez Polskę. Wniosek Polski i Belgii będzie analizowany celem oceny, czy uruchamianie nadzwyczajnych środków jest uzasadnione.

Biuro Prasowe

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Wyższa premia dla młodych rolników

Od 31 maja do 29 czerwca 2019 r. oddziały regionalne ARiMR będą przyjmowały wnioski o wsparcie od młodych rolników, chcących samodzielnie rozpocząć gospodarowanie. Pomoc finansowana jest z budżetu PROW 2014-2020. W tegorocznym naborze wprowadzono korzystne dla rolników zmiany, w tym podwyższono – do 150 tys. zł – kwotę premii.

■ Kto może uzyskać wsparcie?

„Premię dla młodych rolników” może ubiegać się osoba, która w dniu złożenia wniosku ma nie więcej niż 40 lat i posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Jeżeli ich nie ma, powinna uzupełnić je w ciągu 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Musi też posiadać gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha i rozpocząć prowadzenie w nim działalności rolniczej nie wcześniej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

■ Jakie są warunki otrzymania pomocy?

Jednym z warunków przyznania 150 tys. zł premii jest utworzenie gospodarstwa rolnego o wielkość ekonomiczną (SO) nie mniejszą niż 13 tys. euro i nie większą niż 150 tys. euro.

Kolejny wymóg dotyczy powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie. Musi być ona co najmniej równa średniej krajowej, a w województwach, w których średnia powierzchnia gospodarstw jest niższa niż krajowa – gospodarstwo musi mieć wielkość średniej wojewódzkiej. Natomiast maksymalna powierzchnia nie może być większa niż 300 ha. Przy czym określony został wymóg, że przynajmniej 70

proc. minimalnej wielkości stanowi przedmiot własności beneficjenta, użytkownika wieczystego lub dzierżawy z zasobu własności rolnej Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc nie może zostać przeznaczona na: chów drobiu (z wyjątkiem produkcji ekologicznej), prowadzenie plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne, prowa-



Od 31 maja do 29 czerwca 2019 r. oddziały regionalne ARiMR będą przyjmowały wnioski o wsparcie od młodych rolników chcących samodzielnie rozpocząć gospodarowanie

dzenie niektórych działów specjalnych produkcji rolnej.

W pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcom, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym pomoc jest przyznawana, jeżeli wnioskodawca uzyskał co najmniej 8 punktów.

■ Jak będzie wypłacana premia?

Premia w wysokości 150 tys. zł będzie wypłacana w dwóch ratach:

- I – w wysokości 120 tys. zł – na wniosek o płatność pierwszej raty, złożony po spełnieniu przez młodego rolnika warunków, z zastrzeżeniem których została wydana decyzja o przyznaniu pomocy, w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia tej decyzji;
- II – w wysokości 30 tys. zł – na wniosek o płatność drugiej raty, złożony po realizacji biznesplanu.

Zgodnie z przepisami rolnik musi przeznaczyć całą kwotę 150 tys. zł premii na inwestycje, dotyczące działalności rolniczej lub przygotowania do sprzedaży produktów rol-

nych, wytwarzanych w swoim gospodarstwie. Ważne jest, że co najmniej 70 proc. tej kwoty musi zostać przeznaczone na inwestycje w środki trwałe.

Biuro Prasowe

☎ 22 318 40 90

Zdjęcie: fotolia



Do ARiMR po unijną dotację na prywatny las

ARiMR uruchomiła 2 maja nowy rodzaj pomocy, finansowany z budżetu PROW na lata 2014-2020. Jest to wsparcie na inwestycje, zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska. Wnioski o przyznanie takiej pomocy można składać w biurach powiatowych ARiMR do 12 czerwca 2019 r.

■ Jakie grunty kwalifikują się do pomocy?

Pomocą objęte są lasy prywatne w wieku 11-60 lat – o powierzchni od 0,1 ha do 20 ha – stanowiące własność wnioskodawcy, które nie są objęte premią pielęgnacyjną PROW i dla których opracowany jest Uproszczony Plan Urządzenia Lasu lub dla których zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty, wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasu.

■ Kto może skorzystać z pomocy?

Pomoc przyznawana jest właścicielowi lasu – osobie fizycznej, prawnej lub jednostce organizacyjnej, nieposiadającej osobowości prawnej. Aby otrzymać dofinansowanie, powinien on mieć nadany numer iden-

tyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Wymagane jest również zobowiązanie do wykonania inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji zwiększających odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska, sporządzonym przez nadleśniczego.

■ Jakie przedsięwzięcia objęte są wsparciem?

Wsparcie przyznawane jest do powierzchni lasu, w którym realizowane są konkretne inwestycje. Pomoc można otrzymać na przebudowę składu gatunkowego drzewostanu: przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie, w którym śred-

ni wiek gatunku, panującego w drzewostanie, wynosi od 30 do 50 lat lub przez dolesienie luk, powstałych w wyniku procesu chorobowego w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku, panującego w drzewostanie, wynosi od 21 do 60 lat, wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach. Pomoc przyznawana jest również na zróżnicowanie struktury drzewostanu, w którym średni wiek gatunku, panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 60 lat, przez wprowadzenie podszytu, rozumianego jako dolna warstwa w drzewostanie, złożona z gatunków drzewiastych i krzewiastych, chroniących i uaktywniających glebę.

Wnioskodawca może także o dofinansowanie na założenie remizy, rozumianej jako obszar, na którym są wprowadzane gatunki drzew i krzewów o dużym znaczeniu biocenotycznym w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku, panującego w drzewostanie, wynosi



Wysokość dofinansowania jest zróżnicowana i zależy od rodzaju inwestycji oraz warunków, w jakich ma być realizowana

od 30 do 60 lat, przy czym remiza powinna być ogrodzona oraz mieć powierzchnię 10 arów. W ramach naboru przewidziana jest również pomoc na inwestycje w zakresie czyszczenia późnego, rozumianego jako cięcia pielęgnacyjne, wykonywane w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku, panującego w drzewostanie, wynosi od 11 do 20 lat, polegające na rozluźnieniu drzewostanu przez usunięcie drzew niepożądanych.

Co więcej, właściciele lasów mogą otrzymać dodatkowe wsparcie na zabiegi ochronne przed zwierzy-

ną: ogrodzenie remizy – w przypadku realizacji inwestycji, polegającej na jej założeniu; zabezpieczenie drzewek repelentami albo zabezpieczenie drzewek osłonkami – w przypadku przebudowy składu gatunkowego drzewostanu lub realizacji zróżnicowania struktury drzewostanu.

■ Wysokość wsparcia

Wysokość dofinansowania zróżnicowana jest w zależności od rodzaju inwestycji oraz warunków, w jakich ma być realizowana. Na przebudowę składu gatunkowego drze-

wostanu, przez wprowadzenie w nim drugiego piętra, pomoc wynosi 8137 zł/ha – w przypadku realizacji inwestycji na gruntach w warunkach korzystnych, a 9249 zł/ha na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°. Wsparcie, przewidziane na przebudowę składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk, powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach na gruntach w warunkach korzystnych, to 12 538 zł/ha, natomiast w przypadku gruntów o nachyleniu terenu powyżej 12° – 14 213 zł/ha.

Na inwestycje w zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu, właściciele lasu mogą otrzymać 4610 zł/ha na gruntach w warunkach korzystnych oraz 5210 zł/ha na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°. Z kolei w przypadku zakładania remizy, dofinansowanie wynosi 848 zł, bez względu na powierzchnię realizacji inwestycji i rodzaj gruntu. Natomiast wysokość wsparcia na czyszczenie późne to 764 zł/ha – w przypadku realizacji inwestycji na gruntach w warunkach korzystnych, a 917 zł/ha na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°. Dodatkowo dofinansowanie na zabiegi ochronne przed zwierzyzną, w przypadku wprowadzania drugiego piętra w drzewostanie lub podszytu, lub dolesiania luk, lub założenia remizy, wynosi: 424 zł/ha na zabezpieczenie sadzonek repelentami; 1488 zł/ha na zabezpieczenie sadzonek osłonkami oraz 8,82 zł/mb na ogrodzenie remizy siatką metalową o wysokości minimum 2 m.



Wsparcie można otrzymać m.in. na ogrodzenie remizy siatką metalową o wysokości minimum 2 m.

Trwa nabór wniosków o dopłaty z tytułu zużytego materiału siewnego

Rolnicy, którzy wykorzystali materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany do siewu lub sadzenia, mogą ubiegać się o przyznanie dopłaty z tego tytułu. Wnioski można składać do 25 czerwca br.

■ Kto może otrzymać wsparcie?

Dopłaty przewidziane są dla producentów rolnych, którzy używają do siewu lub sadzenia materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany. Dofinansowania udziela się do powierzchni gruntów ornych, obsianych lub obsadzonych tym materiałem. Rolnicy, ubiegający się o wsparcie, powinni posiadać działki rolne o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, przy czym za działkę rolną uważa się zwarty obszar gruntu rolnego, na którym jest prowadzona uprawa lub grupa upraw, o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha. Dopłatami nie są natomiast objęte uprawy przeznaczane na przedplon lub poplon.

■ Gatunki roślin objęte dopłatami

Wsparcie mogą otrzymać rolnicy, którzy użyli do siewu lub sadzenia materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany, wytworzony ze: zbóż, roślin strączkowych i ziemniaków. W przypadku zbóż wykorzystywać można materiał siewny

z jęczmienia, owsa, pszenicy, pszenżyta lub żyta. Jeśli chodzi o rośliny strączkowe, to materiał siewny można pozyskać z bobiku, grochu siewnego, łubinu, soi czy wyki siewnej. Materiał siewny powinien być wytworzony przez



Wnioski o dopłaty z tytułu zużytego materiału siewnego przyjmują do 25 czerwca br. biura powiatowe ARiMR

przedsiębiorców lub w gospodarstwach rolnych, o których mowa w przepisach o nasiennictwie. Może też być on zakupiony od przedsiębiorcy lub rolnika, prowadzących obrót materiałem siewnym albo od podmiotu, prowadzącego obrót materiałem siewnym na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

■ Wysokość dopłat

Stawki dopłat do materiału siewnego określane są corocznie do 30 września w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Ich wysokość uzależniona jest od powierzchni upraw, zadeklarowanych przez rolników we wnioskach oraz środków finansowych, przeznaczonych na ten cel w danym roku budżetowym. Wysokość pomocy ustalana jest, jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw i stawki dopłaty. Wsparcie przyznawane jest w ramach pomocy *de minimis* w rolnictwie. Całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznana jednemu producentowi rolnemu, nie może przekroczyć 20 tys. euro w okresie trzech lat podatkowych. Taki sam limit obowiązuje łącznie kilku rolników powiązanych osobowo lub kapitałowo.

■ Gdzie złożyć wniosek

Wnioski o przyznanie pomocy przyjmują biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Formularze wniosków o przyznanie dopłat wraz z załącznikami dostępne są na stronie www.arimr.gov.pl.

Biuro Prasowe

☎ 22 318 40 90

Zdjęcie: fotolia

Pomoc z PROW

teraz także dla rolników poszkodowanych przez ASF

Do 28 czerwca oddziały regionalne ARiMR przyjmują wnioski od rolników, którzy ponieśli w gospodarstwach straty, spowodowane kłeskami żywiołowymi bądź wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. Warto złożyć je jak najszybciej, bowiem pomoc przyznawana jest według kolejności wpływu wniosków do Agencji.

Nabór realizowany jest w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w otwieranie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku kłesk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”, finansowanego z budżetu PROW 2014-2020. Wysokość wsparcia nie może przekroczyć limitu pomocy, który w całym okresie realizacji PROW 2014-2020 wynosi do 300 tys. zł na beneficjenta i gospodarstwo. Refundacji podlega do 80 proc. kosztów kwalifikowalnych.

■ Unijne środki dla poszkodowanych przez ASF

W tegorocznym naborze wprowadzono szereg zmian korzystnych dla rolników. Najważniejsza z nich to możli-

wość przyznania pomocy rolnikom, którzy ponieśli straty związane z ASF. O wsparcie mogą ubiegać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok w celu zwalczania ASF oraz jeżeli na dzień wydania tej decyzji utracili co najmniej 30 proc. posiadanych świń. Przyznaną pomoc wykorzystają

można na inwestycje związane z działalnością rolniczą, ale nie związane z produkcją świń.

Kolejnym udogodnieniem jest odstąpienie od stosowania kryteriów wyboru inwestycji. Dzięki temu większa liczba poszkodowanych przez ASF i kłeski żywiołowe będzie mogła uzyskać pomoc w ramach dostępnych środków.



Do 28 czerwca br. oddziały regionalne ARiMR przyjmują wnioski od rolników, którzy ponieśli w gospodarstwach straty spowodowane kłeskami żywiołowymi bądź wystąpieniem ASF

Nowością jest także to, że przyznanie wsparcia uzależnione jest od powstania w gospodarstwie szkód w roku, w którym składany jest wniosek lub w co najmniej jednym z dwóch lat poprzedzających rok jego złożenia. Dotychczas możliwe było wykazywanie strat tylko z roku złożenia wniosku i roku go poprzedzającego.

■ Pokrycie strat spowodowanych kłeskami żywiołowymi

O wsparcie mogą ubiegać się rolnicy, którzy w danym roku kalendarzowym ponieśli straty w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich czy rybactwie w wysokości co najmniej 30 proc. średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok wystąpienia szkody albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda. Przy wyliczeniach pomijany jest rok o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie. Wysokość poniesionych strat, jakie powstały w gospodarstwie rolnika, określa komisja powołana przez wojewodę.

■ Rekordowa pomoc dla rolników dotkniętych kłeskami i ASF

Uruchomienie przez Agencję środków z budżetu PROW, to kolejny ruch, mający na celu wsparcie rolników poszkodowanych przez kłeski żywiołowe i ASF. W ubiegłym roku, w którym to ARiMR wypłaciła rekordową kwotę wsparcia z budżetu krajowego, wynoszącą 1,86 mld zł, 1,4 mld zł, trafiło do poszkodowanych przez suszę i powódź. Z kolei na zwalczanie afrykańskiego pomoru świń Agencja przekazała ponad 145 mln zł – dwa razy więcej niż w 2017 r.

Biuro Prasowe

☎ 22 318 40 90

Zdjęcie: fotolia

Informacje z ARiMR ułatwią rolnikom sporządzenie planów nawożenia azotem

W tym roku po raz pierwszy część rolników sporządza plany nawożenia azotem. Aby pomóc im w przygotowaniu dokumentów, biura powiatowe ARiMR udostępniają informacje zawarte w rejestrze zwierząt gospodarskich.

Przepisy unijne wskazują na konieczność ochrony wód przed zanieczyszczeniami, powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego. W Polsce przyjęto specjalny program działań, mających na celu zmniejszenie tego rodzaju zanieczyszczeń. Jednym z jego elementów jest sporządzanie przez rolników planów nawożenia azotem. Pomogą w tym dane z rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, udostępniane rolnikom przez ARiMR.

■ Dane z IRZplus pomogą rolnikom

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt IRZplus został uruchomiony przez ARiMR pod koniec sierpnia 2018 r. Łączy on w sobie zalety elektronicznej księgi stada, gromadzącej wszystkie informacje o hodowanych przez rolnika krowach, kozach, świniami czy owcami, a także platformy, umożliwiającej załatwianie urzędowych spraw, wymaganych przy posiadaniu zwierząt gospodarskich. Przez kilka miesięcy funkcjonowania portalu rolnicy złożyli za jego pośrednictwem ponad 540 tys. dyspozycji.

W celu uzyskania informacji dotyczących bydła, owiec, kóz i świń, które przebywały we wskazanej

przez rolnika siedzibie stada w określonym czasie, należy złożyć w biurze powiatowym ARiMR wniosek o wydanie informacji w zakresie danych, dotyczących zwierząt w siedzibach stad producenta, zawartych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych. Pozyskane informacje można wykorzystać do sporządzenia planu nawożenia azotem albo obliczeń maksymalnych dawek azotu

- prowadzi chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior lub
- posiada gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych lub
- prowadzi uprawy intensywne na gruntach ornych o powierzchni powyżej 50 ha (ich lista została określona w załączniku nr 7 do „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobie-



Plan nawożenia azotem musi sporządzić m.in. rolnik, posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych

z wykorzystaniem aplikacji do sporządzania obrotów stada, dostępnej na stronie internetowej Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

■ Kto sporządza plan nawożenia

Plan nawożenia azotem musi sporządzić rolnik, który:

- prowadzi chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior lub
- posiada gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych lub
- prowadzi uprawy intensywne na gruntach ornych o powierzchni powyżej 50 ha (ich lista została określona w załączniku nr 7 do „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobie-
- prowadzi chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior lub
- utrzymuje obsadę zwierząt większą niż 60 DJP, według stanu średniorocznego lub
- nabył nawóz naturalny lub produkt pofermentacyjny od rolnika, który prowadzi chów lub hodowlę

drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior, lub od podmiotu importującego.

Plan nawożenia azotem sporządza się odrębnie dla każdej działki rolnej i przechowuje w gospodarstwie rolnym przez okres 3 lat od dnia zakończenia nawożenia, wykonanego na podstawie tego planu. Plan dla upraw w plonie głównym powinien być opracowany od 1 stycznia br. do zbioru danej uprawy (z uwzględnieniem nawożenia uprawy ozimej jesienią roku poprzedniego) oraz opracowany dla

uprawy ozimej, wysianej jesienią, która będzie plonem głównym w następnym roku. Rolnik, który jest obowiązany do opracowania planu nawożenia azotem, nie może stosować wyższych dawek niż te wynikające z planu.

Dodatkowo rolnicy, prowadzący chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior – przygotowując plan nawożenia azotem, muszą zwrócić uwagę, aby był on opracowany zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej, na podstawie składu che-

micznego nawozów oraz potrzeb pokarmowych roślin i zasobności gleb, uwzględniających stosowane odpady i nawozy. Ponadto muszą oni doręczyć kopię tego planu wójtowi (burmistrzowi lub prezydentowi miasta) oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska – wraz z uzyskaną wcześniej pozytywną opinią okręgowej stacji chemiczno-rolniczej – nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozu naturalnego lub produktu pofermentacyjnego.

Biuro Prasowe
☎ 22 318 40 90
Zdjęcie: fotolia

Porozumienie ARiMR i PIORiN

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podpisała z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa porozumienie o wymianie danych i informacji.

W ramach współpracy ARiMR będzie przekazywać PIORiN dane dotyczące rolników, którzy złożyli wnioski o przyznanie płatności do gruntów rolnych, będących w ich posiadaniu oraz dane dotyczące rolników, u których podczas kontroli wymogów wzajemnej zgodności stwierdzono niezgodności w zakresie stosowania środków ochrony roślin wraz ze wskazaniem tych nieprawidłowości.

Z kolei Inspekcja będzie informować Agencję o rolnikach, u których podczas kontroli urzędowych stwierdzono niezgodności w zakresie pokrywającym się z kontrolowanymi przez ARiMR wymogami wzajemnej zgodności w obszarze stosowania środków ochrony roślin wraz ze wskazaniem tych nieprawidłowości oraz – na wniosek ARiMR – o rolnikach, u których podczas kontroli

wymogów wzajemnej zgodności, wykonywanych przez Agencję, stwierdzono podejrzenie niezgodności w zakresie stosowania środków ochrony roślin wraz ze wskazaniem tych nieprawidłowości.

Zawarte porozumienie ma usprawnić współpracę między obu

instytucjami, które zaangażowane są w wykonywanie zadań, związanych z bezpieczeństwem żywności i stosowaniem środków ochrony roślin.

Biuro Prasowe
☎ 22 318 40 90
Zdjęcie: archiwum ARiMR



17 kwietnia br. Maria Fajger, prezes ARiMR i Andrzej Chodkowski, Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa podpisali porozumienie w zakresie przekazywania danych i informacji



Spółki KOWR o szczególnym znaczeniu

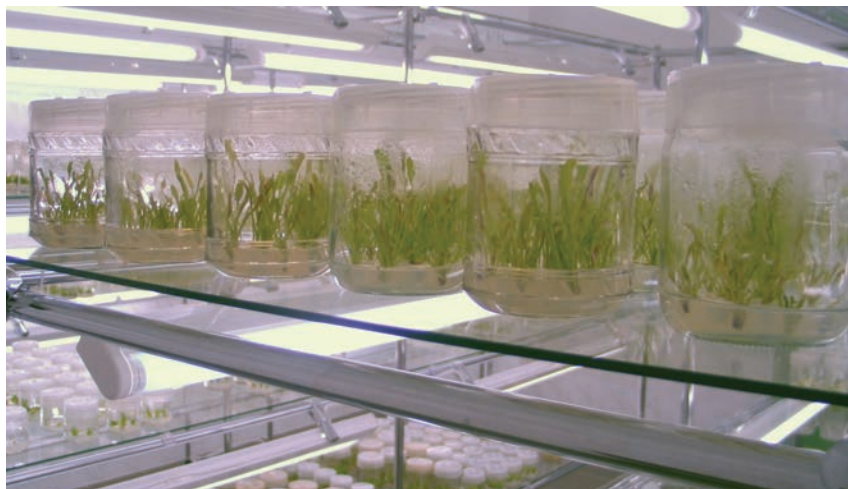
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa to instytucja rolna, powołana w celu prowadzenia aktywnej polityki, wspierającej wieś i rozwój rolnictwa. Do jego głównych zadań należy nadzór właścicielski nad spółkami o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

O bencie KOWR wykonuje prawa z tytułu posiadanych udziałów w stosunku do 41 spółek, które w polskim rolnictwie odgrywają wiodącą rolę w zakresie kreowania i upowszechniania

postępu biologicznego, uważanego za najważniejszy czynnik wzrostu efektywności rolniczej. Podmioty te dysponują cennym materiałem genetycznym roślin i zwierząt gospodarskich, który w postaci

nowych odmian roślin oraz kolejnych pokoleń zwierząt hodowlanych dostępny jest dla ogółu krajowego rolnictwa.

W spółkach tych prowadzona jest hodowla zarówno twórcza, jak i zachowawcza oraz realizowane są krajowe programy w zakresie hodowli roślin oraz zwierząt gospodarskich. Ze względu na wiodący kierunek hodowli, jak również rodzaj prowadzonych prac hodowlanych wyróżnia się 3 grupy spośród nich.



Pracownia in vitro laboratorium Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego

Są to spółki hodowli roślin (8), spółki hodowli zwierząt (19) oraz spółki hodowli koni i stada ogierów (14).

Najbardziej ugruntowaną pozycję na rynku mają bez wątpienia spółki hodowli roślin, z których 3 prowadzą hodowlę roślin ogrodniczych, natomiast 5 z nich hodowlę roślin rolniczych. W spółkach tych zgrupowany jest najcenniejszy materiał genetyczny zbóż, roślin bobowatych, traw, buraka cukrowego, buraka pastewnego i ziemniaka, ale również warzyw, kwiatów i roślin ozdobnych.

Priorytetem w pracy hodowlanej jest wyprodukowanie odmian, charakteryzujących się odpowiednim plonowaniem, odpornością na stropy biotyczne i abiotyczne, specyficznymi dla gatunku cechami jakościowymi oraz cennymi właściwościami użytkow-

wymi. Mając na uwadze wzrastającą dynamikę zmian klimatycznych, dużego znaczenia nabiera hodowla odmian o zwiększonej tolerancji na suszę oraz o wyższym, niż dotychczas akceptowanym, poziomie zimotrwałości. O dużej roli, jaką spółki te odgrywają dla polskiego rolnictwa, świadczy fakt, że ich własnością jest 320 odmian roślin rolniczych i 371 odmian roślin warzywnych. Ponadto posiadają one w sumie ponad 48% odmian roślin rolniczych i prawie 60% odmian roślin warzywnych, pochodzących z krajowej hodowli, wpisanych do Rejestru Odmian. Natomiast udział odmian spółek we wszystkich odmianach, wpisanych do Rejestru Odmian, wynosi ponad 30% (rośliny rolnicze – 22,6% i warzywny – 44,3%).

Drugą, najliczniejszą grupę stanowią spółki hodowli zwierząt gospodarskich. Celem prowadzonej w nich pracy hodowlanej jest wytworzenie materiału zarodowego dla doskonalenia populacji krajowej zwierząt gospodarskich. Zadania te realizowane są zgodnie z wewnętrznymi programami hodowli, opracowanymi w oparciu o krajowe programy doskonalenia ras bydła, świń i owiec. Ze względu na wysoki potencjał genetyczny, utrzymywanych zwierząt, rola i znaczenie spółek w realizacji tych programów jest nie do przecenienia. Podmioty te prowadzą prace hodowlane w oparciu o trzy gatunki zwierząt, tj. bydło mleczne i mięsne, owiec i świń, z czego największy wpływ na masową populację odgrywa bydło mleczne. W 36 spółkach utrzymywanych jest przeszło 26 tys. krów, a największą reprezentację posiada rasa polska holstejsko-fryzyjska (phf). Ponadto w spółkach tych, zwanych ośrodkami hodowli zarodowej, hoduje się również bydło ras: simentalskiej, jersey, polskiej czerwono-białej oraz polskiej czerwonej. O poziomie realizowanych prac i wartości hodowlanej stad niech świadczą uzyskiwane przez nie wyniki. Przeciętna wydajność mleka w ostatnim roku dla podstawowej rasy phf wyniosła 10 462 kg.

W celu zwiększenia efektywności pracy hodowlanej nad doskonaleniem bydła mlecznego, w spółkach realizowany jest strategiczny program hodowli bydła mlecznego rasy polskiej holstejsko-fryzyjskiej. Dzięki temu spółki są w stanie dostarczyć polskim hodowcom materiał hodowlany, gwarantujący jak najlepszą opłacalność prowadzonych gospodarstw, co bezpośrednio przekłada się na obniżenie kosztów produkcji oraz jednoczesną poprawę wydajności i jakości mleka. Realizowana w spółkach strategia hodowlana, zakłada optymalizację



Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o.

i przyspieszenie postępu genetycznego poprzez jak największe wykorzystanie najnowszych osiągnięć nauki, w tym selekcji genomowej i biotechnologii.

Hodowla bydła to jednak nie tylko mleko. Konsumenci na całym świecie dostrzegają walory kulinarne wołowiny i stąd coraz szerszego znaczenia w Polsce nabiera hodowla ras typowo mięsnych. Spółki KOWR, podążając za tymi trendami, podjęły się hodowli tych właśnie zwierząt, w związku z czym możemy w nich spotkać stada krów, takich ras jak limousine czy hereford.

Spółki prowadzą hodowlę również innych gatunków zwierząt. Ich szczególna rola dla gospodarki polega na tym, że są w stanie dostarczyć materiał hodowlany nawet w sytuacji przejściowej dekoniunktury w hodowli danego gatunku. I tak np. podstawowym założeniem programu doskonalenia ras świń w chlewniach spółek KOWR jest dostarczanie hodowli terenowej najlepszego materiału reprodukcyjnego. Prowadzony jest m.in. program hybrydizacji, umożliwiający hodowcom zakup mieszańców, knurków i loszek w odpowiednich zestawach genotypowych. Hodowla świń prowadzona jest w 3 spółkach, w których hodowane są rasy świń wielka biała polska, polska biała zwistoucha i duroc.

Podobnie sytuacja przedstawia się w hodowli owiec, gdzie od lat obserwujemy spadek pogłowia tego właśnie gatunku. Mimo to hodowla owiec i produkcja owczarska prowadzona jest w 5 spółkach nadzorowanych przez KOWR. W spółkach hodowane są następujące rasy owiec: merynos polski, merynos polski w starym typie, berrichon du cher, suffolk i charolaise. Najbardziej liczną grupą są owce merynosowe – 745 matek owczych.

Jednak najbardziej rozpoznawalnym gatunkiem zwierząt hodowa-



Ogier czolowy Farmer ze Stadniny Koni Nowielice Sp. z o.o.

nych w spółkach KOWR są konie. Zwierzęta te w sposób trwały wpisały się w polską historię i tradycję. Spółki hodują dziewięć ras koni, w tym siedem, dla których księgi stadne prowadzi Polski Związek Hodowców Koni (polski koń szlachetny półkrwi, małopolska, wielkopolska, polski koń zimnokrwisty, śląska, huculska, konik polski) oraz dwie, których księgi prowadzone są w Polskim Klubie Wyścigów Konnych (pełna krew angielska i arabska czystej krwi). Działalność w tym kierunku prowadzi 14 jednostek samodzielnych (stadnin koni i stad ogierów) oraz 6 jednostek, wchodzących organizacyjnie w struktury innych spółek.

Ośrodki hodowlane, których właścicielem jest KOWR, mają stałą i ugruntowaną pozycję na mapie hodowlanej Polski oraz odgrywają niebagatelną rolę w kreowaniu postępu hodowlanego. Ponadto, dzięki współpracy z ośrodkami naukowymi oraz szkołami rolniczymi następuje stały, obopólny transfer wiedzy. Dzięki stażom, praktykom i szkoleniom, jakie co roku odbywają uczniowie i studenci, jednostki te spełniają również rolę edukacyjną i społeczną.

Departament Nadzoru nad Spółkami

☎ 22 376 77 76

Zdjęcia: archiwum KOWR, fotolia



Hodowla owiec i produkcja owczarska prowadzona jest w 5 spółkach nadzorowanych

Nie daj się wkręcić

Stop wypadkom z udziałem maszyn!

„Nie daj się wkręcić” to hasło kampanii prewencyjnej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zainaugurowanej w 2019 r. Jej celem jest wskazanie rolnikom zagrożeń wypadkowych, związanych z użytkowaniem maszyn i urządzeń rolniczych, sposobów ich likwidowania, a w konsekwencji zmniejszenie liczby wypadków z udziałem sprzętu rolniczego.

Statystyki wypadkowe KRUS przedstawiają liczby, ale za każdą z nich kryją się ludzkie dramaty, związane ze szkodą na zdrowiu lub utratą życia. Śmierć to niepowetowana strata dla rodziny i bliskich, a trwałe kalectwo to także osobista tragedia osoby, która została nim dotknięta.

Tylko w zeszłym roku odnotowano 5214 ww. zdarzeń, co stanowiło 37% wszystkich zgłoszonych w całym okresie sprawozdawczym. Największą liczbę wypadków stwierdzono podczas: obsługi ciągników rolniczych (22,1%); maszyn, urządzeń do pozyskiwania i obróbki drewna, w tym pilarek tarczowych i łańcuchowych (18,7%), środków transportowych – przyczep, wozów konnych, samochodów dostawczych itp. (15,4%) oraz maszyn i urządzeń do zbioru ziemiopłodów (7,4%). Według statystyk Kasy najczęściej rolnicy zostali poszkodowani wskutek wypadków z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych z grup: *pochwycenie, uderzenie przez ruchome części maszyn i urządzeń (30,8%); upadki osób (27,3%); inne zdarzenia, takie jak zwichnięcia i skręcenia kończyn podczas wychodzenia i wchodzenia z maszyn rolniczych (13,3%); upadki przedmiotów, głównie w czasie agregowania maszyn do prac polowych z ciągnikami rolniczymi*

(11,2%); zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i innymi ostrymi przedmiotami (5,9%); przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu (4,6%).

Zdecydowanej większości, omawianych wypadków z udziałem maszyn i urządzeń, stosowanych w pro-

nywanie napraw we własnym zakresie (np. z uwagi na koszty);

- wykonywanie czynności bez usunięcia zagrożenia (np. niewyłączenie maszyny lub zasilania), niewłaściwe operowanie kończynami w strefie zagrożenia;
- brak niezbędnego przeszkolenia i doświadczenia obsługującego;
- niestosowanie odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej;
- nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, przyczep i wozów;
- niewłaściwe uchwycenie, trzymanie narzędzi, środków i przedmiotów pracy;



Celem kampanii „Nie daj się wkręcić” jest zmniejszenie liczby wypadków z udziałem sprzętu rolniczego

dukcji rolniczej, winne są czynniki: organizacyjne, techniczne, a także nieprawidłowe postępowanie człowieka. Z analiz Kasy wynika, że w wielu przypadkach okoliczności i przyczyny wypadków są podobne, wśród nich przeważały:

• niestosowanie się do instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, doko-

- lekceważenie zagrożeń przez rolników przy pozornie łatwych czynnościach;
- stosowanie niewłaściwego obuwia;
- wykorzystywanie maszyn i urządzeń niezgodnie z ich przeznaczeniem;
- zły stan psychofizyczny osoby wy-

**Lista kontrolna do oceny gospodarstwa rolnego
pod kątem zagrożeń, przyczyniających się do zaistnienia wypadków z udziałem maszyn i urządzeń rolniczych**

Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie	Nie dotyczy
1.	Przechowywanie maszyn i urządzeń w miejscu uniemożliwiającym swobodny dostęp do nich osobom nieupoważnionym (m.in. dzieciom) oraz zwierzętom			
2.	Dostępność instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, będących na wyposażeniu gospodarstwa			
3.	Kompletne, nieuszkodzone osłony i zabezpieczenia ruchomych oraz ostrych elementów maszyn i urządzeń			
4.	Wyposażenie gospodarstwa w odzież roboczą, przylegającą do ciała, chroniącą przed chłodem i przegrzaniem			
5.	Dostępność środków ochrony indywidualnej - ochron głowy, oczu, twarzy, rąk oraz układu oddechowego			
6.	Wyposażenie wałów napędowych WOM w kompletne i nieuszkodzone osłony i łańcuszki			
7.	Wyposażenie pilarki tarczowej w kompletne osłony oraz klin rozszczepiający, popychacz i dociskacz			
8.	Prawidłowe usytuowanie pilarki tarczowej, ład, porządek wokół urządzenia			
9.	Sprawny hamulec bezwładnościowy w pilarce łańcuchowej			
10.	Ciągniki rolnicze			
	<ul style="list-style-type: none"> • sprawne technicznie, posiadające sygnał dźwiękowy i aktualne badania techniczne 			
	<ul style="list-style-type: none"> • wyposażone w bezpieczne kabiny lub ramy ochronne • stopnie wejściowe – utrzymane w dobrym stanie technicznym, czyste 			
11.	Wyposażenie gospodarstwa w podpory i kliny itp., zapobiegające niekontrolowanemu przemieszczaniu się maszyn oraz urządzeń			
12.	Sprawne sprzężyny i podpory ułatwiające agregowanie			
13.	Stopnie wejściowe, schody, drabinki, podesty ułatwiające wchodzenie i schodzenie z przyczep, maszyn itd.			
14.	Wyposażenie ciągników i maszyn samojezdnych w apteczki pierwszej pomocy, gaśnice, kamizelki odblaskowe i trójkąty ostrzegawcze			
15.	Stosowanie rozwiązań zabezpieczających ładunki objętościowe przed samoczynnym przemieszczaniem się lub upadkiem podczas transportu (atestowanych pasów spinających, podwyższonych burt itp.)			
16.	Sprawne i nieuszkodzone instalacje zasilające elektronarzędzia			

konującej pracę (w tym stan po spożyciu alkoholu, środków odurzających, choroba).

Przyczyną wypadków z udziałem maszyn i urządzeń był także zły stan techniczny maszyn i urządzeń rolniczych: brak napraw i konserwacji,

brak właściwych osłon i zabezpieczeń ruchomych części, stosowanie materiałów zastępczych przy naprawach, a także eksploatacja tzw. domowych samoróbek oraz zły stan nawierzchni podwórzy i ciągnów komunikacyjnych.

Rolnik podczas pracy z maszynami i urządzeniami rolniczymi musi być skoncentrowany na wykonywanym zadaniu i wykorzystywać maszyny zgodnie z ich przeznaczeniem i zasadami podanymi w instrukcji obsługi.

Rolniku! Nie daj się wkręcić! Pamiętaj:

- dbaj o park maszynowy (kompletność wyposażenia, konserwację sprzętu, nie demontuj osłon i zabezpieczeń zainstalowanych przez producenta maszyny);

- przed uruchomieniem maszyny upewnij się, że nikomu nie zagraża niebezpieczeństwo;
- zabezpiecz maszyny i urządzenia w czasie postoju przed niekontrolowanym przemieszczeniem

napęd i upewnij się, że maszyna jest unieruchomiona;

- przed rozpoczęciem pracy w zespole uzgodnij zasady porozumiewania się (sygnalizuj innym swoje zamiary);

- stosuj odpowiednie obuwie, odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej;

- powstrzymaj się od pracy w przypadku złego stanu psychofizycznego;

- przestrzegaj zasad ruchu drogowego, poruszając się po drogach publicznych (pamiętaj o właściwym oświetleniu i oznakowaniu maszyn).

Zapoznaj się też z listą kontrolną, przy pomocy której można kompleksowo zidentyfikować potencjalne źródła zagrożeń, występujących w gospodarstwie podczas pracy z maszynami. Określenie nieprawidłowości w środowisku pracy i życia rolnika, a następnie ich likwidowanie, to dobry początek w dążeniu do zadbania o bezpieczeństwo Twoje i Twoich bliskich.

Biuro Komunikacji i Współpracy

Międzynarodowej

☎ 22 592 64 05

Zdjęcia: fotolia



Należy pamiętać o właściwym oświetleniu i oznakowaniu maszyn rolniczych poruszających się po drogach publicznych

- korzystaj z maszyn i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem – stosuj się do instrukcji i symboli ostrzegawczych;

- obsługę maszyn i urządzeń powierzaj wyłącznie osobom dorosłym, zdrowym, posiadającym wymagane przeszkolenie i uprawnienia;

lub stoczeniem (zachowaj bezpieczną odległość od pracującej maszyny),

- właściwie zabezpieczaj ładunki podczas transportu przed ich upadkiem;

- przed przystąpieniem do regulacji bądź usuwania awarii wyłącz

Biuletyn informacyjny nr 5/2019 (215). Wydawany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Redagowany pod kierunkiem Małgorzaty Książek przy współpracy z kolegium redakcyjnym w składzie: Joanna Czaban, Joanna Czapla, Jerzy Dąbrowski, Nina Dobrzyńska, Agnieszka Fido-Chmielewska, Joanna Gierulska, Monika Grążka, Waldemar Guba, Robert Jakubik, Magdalena Józeficka, Agnieszka Kłodkowska-Cieślakiewicz, Ryszard Kogut, Adam Kraina, Justyna Matys, Mariusz Rytel, Michał Rzytki, Joanna Warowny, Magdalena Zasepa.

Opracowywany przez zespół w składzie: Ewa Jaroszewicz, Mariola Marczak.

Projekt graficzny: Paulina Furman, Artur Kubat. **Współpraca:** Alicja Daniluk-Jankowska. **Zdjęcia na I-IV str. okładki oraz na str. 1-3:** archiwum MRiRW, Fotolia, ©Pantherstock / Photogenica.

Redakcja: ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa; tel. (22) 623 11 75, (22) 623 20 68.

Łączność z czytelnikami: Biuro Prasowe MRiRW ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl.

Wersja internetowa: <https://www.gov.pl/rolnictwo/biuletyny-informacyjne-ministerstwa>; <http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/biblioteka.html>;

ISSN 1233-9784. Podpisano do druku: 22 maja 2019 r.

Nakład: 8000 egz. **Druk:** Zakłady Graficzne TAURUS Roszkowscy Sp. z o.o., Kazimierów, ul. Zastawie 12, 05-074 Halinów.

Redakcja wyraża zgodę na kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie w celach niekomercyjnych, w całości lub w części, materiałów tekstowych. Podmiot korzystający z materiałów tekstowych, opublikowanych na stronach czasopisma, zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o ich pochodzeniu.

Zabronione jest kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie materiałów graficznych, tj. ilustracji, rycin, zdjęć, itp.

UNOWOCZEŚNIAMY rolnictwo i obszary wiejskie

- dopłaty bezpośrednie
- rozwój gospodarstw rolnych
- rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego
- poprawa jakości środowiska naturalnego
- dopłaty do kredytów
- wsparcie sektora rybackiego
- identyfikacja i rejestracja zwierząt

Znajdź nas:



www.arimr.gov.pl



25 lat

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa



SKŁADANIE WNIOSKÓW O DOPŁATY PRZEDŁUŻONE DO KOŃCA MAJA

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski podjął decyzję o przedłużeniu o dwa tygodnie terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich, płatności obszarowych z PROW 2014-2020 oraz płatności obszarowych (zalesieniowych) z PROW 2007-2013 za rok 2019. Decyzja ta oznacza, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie przyjmowała wnioski do 31 maja 2019 r.